وزیر

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

طبقه بندی:
شماره: ۹۴۲۴۷
تاریخ: ۱۴۰۵/۶/۲۹
پیوست: دارد

باسمه تعالی

هر کس انسانی را از مرگ رهایی بخشد، چنان است که گویی همه مردم را زنده کرده است.
(سوره مبارکه مائده آیه ۳۲)

استانداران محترم سراسر کشور

دستورالعمل آمادگی برای مواجهه با مخاطرات احتمالی ناشی از وقوع پدیده النینو

مقدمه:

پدیده ال‌نینو - نوسان جنوبی (ENSO) یکی از مهم‌ترین الگوهای چرخه اقلیمی در مقیاس جهانی است که بر اثر برهم‌کنش اقیانوس و جو در بخش حاره‌ای اقیانوس آرام شکل می‌گیرد. فاز گرم این چرخه، که با عنوان «ال‌نینو» شناخته می‌شود، با تغییر در الگوهای عمومی گردش جو و سامانه‌های جریانات بادی، می‌تواند ناهنجاری‌های شدید اقلیمی را در سراسر جهان و به‌ویژه در بخش‌های مختلف کشور به همراه داشته باشد. وقوع این پدیده معمولاً با طیف وسیعی از پیامدها و مخاطرات ثانویه همراه است که از جمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به بارش‌های نامنظم و سیل‌آسا در بازه‌های زمانی کوتاه، طغیان رودخانه‌ها و جاری شدن سیلاب‌های مخرب و گل‌رودها، افت یا افزایش شدید و غیرعادی دما و رخداد موج‌های سرما یا گرمای ناگهانی، تغییر در الگوی آفات و بیماری‌های گیاهی و دامی، و نوسانات شدید در منابع آبی و زیرساخت‌های حیاتی (شریان‌های زیستی، حمل‌ونقل، انرژی و مسکن) اشاره نمود.

با توجه به غیرقابل‌پیش‌بینی بودن شدت دقیق این رخدادها و به‌منظور کاهش آسیب‌پذیری جوامع محلی، حفاظت از جان و مال شهروندان، صیانت از زیرساخت‌های عمومی و اقتصادی، و افزایش تاب‌آوری در برابر بحران‌های احتمالی، تدوین یک چارچوب پیشگیرانه، عملیاتی و منسجم امری ضروری است.

دستورالعمل حاضر با هدف یکپارچه‌سازی اقدامات پیشگیرانه، ارتقای سطح آمادگی سازمانی و عمومی، تعیین دقیق وظایف کارگروه‌ها و دستگاه‌های متولی، و ایجاد فرآیندهای شفاف برای پایش، هشدار زودهنگام و واکنش سریع در مواجهه با مخاطرات ناشی از پدیده ال‌نینو توسط سازمان مدیریت بحران کشور تدوین شده است. اجرای دقیق مفاد این دستورالعمل گامی اساسی در جهت گذار از «مدیریت واکنش‌محور و بحران‌مدار» به رویکرد «مدیریت جامع پیشگیرانه و ریسک‌محور» خواهد بود.

اسناد:

- سیاست‌های کلی نظام، ابلاغی قائد شهید امت اسلامی(ره).
- قانون مدیریت بحران کشور (مصوب سال ۱۳۹۸ مجلس شورای اسلامی) و آئین‌نامه ها و دستورالعمل های مربوطه.
- دستورالعمل کنترل آب‌های سطحی (سیل)، جزء ۱ بند پ ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور.
- سند راهبرد ملی مدیریت بحران (مصوب سال ۱۴۰۰ شورای عالی مدیریت بحران کشور).
- طرح عملیاتی مدیریت بحران سیلاب(طرح شماره۱۰۳) ابلاغی نامه شماره ۷۴۷۴۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۴
- اسناد ملی کاهش خطر حوادث و سوانح؛ آمادگی و پاسخ؛ بازسازی و بازتوانی (مصوب سال ۱۴۰۰ شورای عالی مدیریت بحران کشور).

a030a573-e806-4893-856-0a6d

***هدف:**

ارتقای تاب‌آوری ملی و محلی، صیانت از جان و مال شهروندان، و حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی و شریان‌های زیستی کشور از طریق استقرار یک ساز و کار منسجم، هماهنگ و یکپارچه در مراحل پیش‌بینی، پیشگیری، پایش، هشدار زودهنگام و واکنش سریع در مواجهه با مخاطرات جوی و اقلیمی ناشی از پدیده ال‌نینو.

***منظور:**

۱- اعمال فرماندهی واحد و پیشگیری از اقدامات جزیره‌ای و موازی‌کاری

۲- تفکیک تکالیف قانونی دستگاه‌ها با اولویت صیانت از جان شهروندان

۳- شناسایی کانون‌های در معرض خطر و اجرای برنامه‌های اقدام فوری اصلاحی

٤- اولویت‌بخشی به لایروبی گلوگاه‌ها و مهار هیدرولیکی سیلاب‌های بالادست

٥- یکپارچه‌سازی هشدار سریع، آگاهی‌بخشی عمومی و مقابله با عادی‌انگاری خطر

٦- پایدارسازی و تضمین تداوم کارکرد شریان‌های زیستی و خدمات حیاتی

۷- ارتقای توان عملیاتی، تجهیزات تخصصی سیلاب و لجستیک امدادی

۸- بسیج ماشین‌آلات سنگین بخش خصوصی و بهره‌گیری از توان و ظرفیت نیروهای مسلح و سایز سازمان ها.

*** ماده ۱ – وضعیت**

الف – تهدیدها و چالش ها

۱- ریزش بارش‌های رگباری با شدت بالا در بازه زمانی کوتاه، طغیان رودخانه‌ها، جاری شدن سیلاب در مناطق شهری و روستایی و وقوع گل‌رودها.

۲- شسته شدن پایه‌های پل‌ها، آب‌بردگی خطوط مواصلاتی، انسداد آبگذرهای راه‌آهن و شریان‌های جاده‌ای اصلی.

۳- نفوذ توده‌های هوای فوق سرد، یخبندان ناگهانی و آسیب گسترده به بخش‌های کشاورزی، باغات، شیلات و دامداری‌ها.

٤- شکست خطوط انتقال آب و فاضلاب، آسیب به شبکه‌ها و پست‌های توزیع برق، افت یا قطعی فشار گاز و اختلال در دکل‌های مخابراتی.

٥- آلودگی منابع آب شرب در پی طغیان سیلاب و تغییر در زیست‌بوم و طغیان آفات گیاهی (نظیر ملخ یا زنگ گندم) به دلیل رطوبت نامتعارف.

٦- وجود ساخت‌وسازهای غیرمجاز، اعیانی‌های غیرقانونی و موانع انسان‌ساز در بستر مسیل‌ها که ظرفیت آبگذری را به شدت کاهش داده است.

۷- ظرفیت ناکافی کانال‌های شهری، عدم لایروبی بهنگام گلوگاه‌ها و نامناسب بودن طراحی هیدرولیکی پل‌های قدیمی برای دبی‌های با دوره بازگشت طولانی.

۸- بی‌توجهی شهروندان، مسافران، عشایر و کشاورزان به هشدارهای هواشناسی و استقرار در حاشیه رودخانه‌ها، پل‌ها و بستر مسیل‌ها.

۹- کمبود پمپ‌های لجن‌کش پرقدرت، ماشین‌آلات تخصصی آواربرداری و راه‌سازی در بدنه دستگاه‌های اجرایی و فرآیند پیچیده به‌کارگیری بخش خصوصی در ساعات اولیه بحران.

۱۰- قطعی فیبر نوری یا برق دکل‌های مخابراتی و بروز اختلال در خطوط بی‌سیم و شبکه فرماندهی عملیات در اوج رخداد.

۱۱- کندی فرآیند تأمین و تخصیص منابع مالی پیشگیرانه (ماده ۱۶ و ۲۳ قانون مدیریت بحران) برای اقدام‌های ضربتی، لایروبی اضطراری و ذخیره اقلام.

۱۲- دشواری در مدل‌سازی و مکان‌یابی دقیق هسته بارش‌های همرفتی شدید و هشدارهای نقطه‌ای در حوضه‌های آبریز کوچک.

a030a573-e806-4893-8f5e-0a639adbd2

پ– فرضیه‌ها:

۱- رخداد بارش‌های فوق‌سنگین، کوتاه‌مدت و فراتر از ظرفیت هیدرولیکی سازه‌ها

۲- شکل‌گیری بحران‌های چندگانه و زنجیره‌ای (آب‌گرفتگی، زمین‌لغزش و قطعی شریان‌ها)

۳- انسداد راه‌های مواصلاتی و قطع دسترسی زمینی به برخی مناطق حادثه‌دیده

٤- اختلال یا قطعی در شبکه‌های توزیع برق، آب شرب و زیرساخت‌های مخابراتی

٥- عادی‌انگاری خطر در افکار عمومی و مقاومت در برابر دستور تخلیه اضطراری

٦- عدم کفایت تجهیزات دولتی و ضرورت الزام‌آور به‌کارگیری توان بخش خصوصی و نیروهای مسلح

۷- وجود عدم قطعیت در مکان‌یابی دقیق هسته نقطه‌ای بارش‌های همرفتی تا ساعات پایانی

۸- افت شدید و ناگهانی دما، یخبندان و سرمازدگی گسترده متعاقب عبور سامانه‌های بارشی

ت – ظرفیت نیروهای مدیریت بحران:

۱) دستگاه های خدمات رسان دولتی:

تمامی سازمان های ارایه دهنده خدمات (وزارت خانه ها و سازمان های دولتی موثر در مدیریت بحران)، شامل:

- وزارتخانه های نیرو، راه و شهرسازی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صمت، نفت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، جهاد کشاورزی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و...

- سازمان های جمعیت هلال احمر، شهرداری ها، دهیاری ها، بسیج مستضعفین، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، بهزیستی کشور، پزشکی قانونی، حفاظت محیط زیست و ...

- استانداری ها، فرمانداری ها، بخشداری ها.

۲) دستگاه های لشکری:

ستاد کل نیروهای مسلح، فراجا، ارتش و سپاه و بسیج

۳) دستگاه های پشتیبان دولتی:

قوه قضائیه، سازمان صدا و سیما، وزارت عتف، سازمان برنامه و بودجه کشور، بازرسی کل کشور.

۴) دستگاه های پشتیبان (بخش خصوصی و مردمی):

سازمان های مردم نهاد، بخش خصوصی، گروه های جهادی و بسیج مردمی، افراد مشهور (هنرمندان، ورزشکاران، افراد حوزه دینی، رسانه، فضای مجازی و ...).

۵) سایر دستگاه های پشتیبان:

وزارت خانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی- میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی- تعاون، کار و رفاه اجتماعی- آموزش و پرورش - ورزش و جوانان و ...

۶) دستگاه های پشتیبان بین المللی:

سازمان های بین المللی و کشورهای خارجی کمک کننده بنا به درخواست.

*** ماده ۲– مأموریت**

استانداری‌ها و کلیه دستگاه‌های عضو ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران در سطوح ملی، استانی و شهرستانی موظف‌اند با اعمال فرماندهی واحد و متمرکز، بسیج حداکثری ظرفیت‌های دولتی، بخش خصوصی و توان مهندسی نیروهای مسلح، اجرای فوری اقدامات پیشگیرانه فنی و سازه‌ای، ارتقای آمادگی عملیاتی و لجستیکی، و استقرار سامانه‌های پایش و هشدار زودهنگام، نسبت به صیانت همه‌جانبه از جان و سلامت شهروندان، کاهش تلفات انسانی، حفظ پایداری شریان‌های زیستی و به حداقل رساندن خسارات اقتصادی و زیرساختی ناشی از پیامدها و مخاطرات جوی پدیده ال‌نینو اقدام نمایند.

ماده ۳– اجراء

الف – تدابیر کلی عملیات

محور اول: پایش، پیش‌بینی و هشدار

۱-تصاویر ماهواره‌ای، رادارهای هواشناسی فعال و خروجی مدل‌های عددی پیش‌بینی وضع هوا را با تمرکز بر سامانه‌های پیوندی ال‌نینو به‌طور پیوسته رصد کنید، هسته‌های بیشینه بارش، نرخ بارش ساعتی و بازه زمانی تمرکز سامانه را در مقیاس حوضه آبریز برآورد نمایید و هشدارهای دقیق را صادر و ارقام آماری را مرتباً در اختیار ستادهای مدیریت بحران قرار دهید.

۲-ایستگاه‌های هیدرومتری را برخط قرائت کنید، روند تغییرات تراز آب در بالادست و پایین‌دست سدها و رودخانه‌ها را ثبت و ضریب رواناب حوضه‌ها را جهت پیش‌بینی دقیق اوج سیلابی محاسبه نمایید.

۳-در صورت صدور هشدار سطح نارنجی و قرمز توسط سازمان هواشناسی، کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به صدور آماده‌باش به سازمان‌ها و ادارات کل استانی خود ملزم شوند و بر روند این آمادگی را نظارت نمایند.

٤-هماهنگی و سرعت عمل برای خدمت‌رسانی به مردم هنگام بروز سیل و تمهیدات لازم جهت پیشگیری از تبعات اجتماعی- امنیتی- اقتصادی حوادث را پیوسته در دستور کار تمامی دستگاه‌های مؤثر در مدیریت بحران قرار دهید و در حوادث با مقیاس‌های تعیین‌شده، برابر وظایف دستگاهی در کمترین زمان ممکن در مناطق حادثه‌دیده حاضر شوید و مأموریت را اجرا نمایید.

٥-متناسب با سطح‌بندی حادثه و اعلام شرایط اضطرار و ابلاغ آماده‌باش توسط ستاد ملی/استانی/شهرستانی مدیریت بحران، ارائه خدمات با بهره‌گیری از تمامی امکانات و ظرفیت‌های موجود در مناطق حادثه‌دیده را انجام و با سازمان مدیریت بحران کشور/استان نهایت همکاری را به عمل آورید.

محور دوم: اقدامات پیشگیرانه فنی و سازه‌ای

٦-لایروبی بستر و حریم رودخانه‌ها را در بازه‌های عبوری از مراکز جمعیتی، حواشی سکونتگاه‌های روستایی و نقاط تقاطع با شریان‌های حیاتی به‌صورت مطلق در اولویت قرار دهید، جزایر رسوبی، نخاله‌ها و رسوبات متراکم در نقاط پیچان‌رود (که موجب انحراف جریان آب به سمت دیواره‌ها، اراضی کشاورزی و نقاط جمعیتی می‌شوند) را برداشت نموده و تمامی کانال‌های سرپوشیده، حوضچه‌های آرامش، تله‌های رسوب‌گیر و جوی‌های سطحی شهرها را لایروب و شست‌وشو دهید.

۷-جهت بازگشایی مسیر رودخانه‌ها، موانع فیزیکی، اعیانی‌های غیرمجاز، فنس‌کشی‌ها و دیوارکشی‌های داخل بستر فعال را با هماهنگی مراجع قضایی و انتظامی فوری قلع‌وقمع نموده و از انباشت نخاله‌های ساختمانی در حریم قانونی بسترها ممانعت نمایید.

۸-مکانیزم‌های دریچه‌های تخلیه تحتانی و سرریزهای سدها را جهت اطمینان از عملکرد بدون نقص در شرایط بارگذاری سیلابی فنی بازرسی نموده و برنامه تخلیه رسوب در سدهای انحرافی و بندها را به‌منظور آزادسازی حجم مرده و تضمین عملکرد مجاری مهار سیل اجرا نمایید.

۹-وضعیت بندها و سدهای خاکی در مناطق مختلف کشور را رصد و پایش نموده و اقدامات لازم جهت ایمن‌سازی بدنه و سردهنه‌های آن‌ها را صورت دهید؛ پایداری و تخلیه رسوب پشت بندهای خاکی، سنگ‌وملاتی و گابیونی در مناطق بالادست حوضه‌ها را به‌منظور کاهش پیک سیلاب و جلوگیری از حرکت بار بستر به پایین‌دست بازرسی نمایید.

a050a573-9806-4893-85e0a60d39adbad2

۱۰- گل‌ولای، رسوبات درشت‌دانه، شاخ‌وبرگ و نخاله‌های انباشته‌شده در دهانه ورودی و خروجی پل‌ها را در سطح شهرها، روستاها و جاده‌های سراسر کشور تا شعاع حداقل ۱۰۰ متری بالادست و پایین‌دست سازه کامل تخلیه نموده و در دهانه پل‌های کوهستانی جهت پیشگیری از انسداد ناشی از تنه درختان و سنگ‌ها، تدابیر لازم را اتخاذ نمایید.

۱۱- صیانت از قنوات در برابر سیلاب و آب‌گرفتگی را با جدیت پیگیری نموده و نسبت به ترمیم و بازسازی سیل‌بندهای حفاظتی پیرامون روستاها، دامداری‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ، میله قنوات، کانال‌های آبیاری و زهکشی و استخرهای پرورش آبزیان اقدام نمایید.

۱۲- ایمنی ابنیه‌های فنی و تأسیسات مرتبط (پل‌ها، تونل‌ها، مترو، شبکه برق، تصفیه‌خانه‌ها، تأسیسات شیمیایی تصفیه‌خانه‌ها، سدها، کانال‌های انتقال، مخازن، خطوط انتقال و ایستگاه‌های پمپاژ) را ارزیابی نموده، تجهیزات و تأسیسات اصلی آسیب‌پذیر در برابر مخاطرات ثانویه را شناسایی و برنامه‌ریزی لازم برای بازیابی و حفاظت از آن‌ها را صورت دهید.

محور سوم: آمادگی عملیاتی و لجستیک

۱۳- آماده به کار بودن امکانات و تجهیزات را در دستگاه‌های اجرایی مختلف بررسی نموده و بازآماد و تعمیرات ماشین‌آلات، تجهیزات و امکانات را قبل از آغاز بارش‌ها انجام دهید؛ ضمناً دستگاه‌ها نسبت به خرید و تأمین امکانات و تجهیزات مورد نیاز و رفع کمبودها فوری اقدام نمایند.

۱۴- ماشین‌آلات سنگین (لودر، بیل مکانیکی، جرثقیل) و ادوات لجن‌کش و تخلیه آب را پیش از وقوع بارش و بر مبنای نقشه‌های پیش‌بینی هواشناسی، در مجاورت نقاط گلوگاهی، پل‌های آسیب‌پذیر و دشت‌های بحرانی مستقر و آماده‌به‌کار باشند.

۱۵- بخش خصوصی و پیمانکاران پروژه‌های عمرانی منطقه را درخصوص در اختیار قرار دادن ماشین‌آلات سنگین به ستاد مدیریت بحران، در چارچوب اختیارات قانون مدیریت بحران کشور توجیه نمایید.

۱۶- آموزش کامل پرسنل و کاربران ماشین‌آلات و تجهیزات تخصصی جهت پاسخ به مخاطرات را در ماه‌های پیش رو در ردیف اولویت‌های دستگاه‌های امدادی و خدمت‌رسان قرار دهید.

۱۷- مانورها و تمرین‌های درون‌دستگاهی و بین‌دستگاهی را در رده شهرستانی، استانی و ملی جهت ارتقای آمادگی و افزایش هماهنگی و هم‌افزایی دستگاه‌ها در دستور کار قرار دهید.

۱۸- سوخت مورد نیاز تجهیزات و ماشین‌آلات مشارکت‌کننده در عملیات‌های امدادی و خدمت‌رسانی را تأمین نموده و جهت تأمین سوخت خودروهای افراد در راه‌مانده و نیاز مردم مناطق آسیب‌دیده در سراسر کشور برنامه‌ریزی نمایید.

محور چهارم: فرماندهی، هماهنگی و پایش

۱۹- جلسات ستاد مدیریت بحران استان و شهرستان با دستور کار پدیده ال‌نینو را برگزار نموده و جهت هماهنگی و هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی و ارتقای آمادگی و توان عملیاتی، تقسیم کار و برنامه‌ریزی را انجام دهید.

۲۰- اصل وحدت فرماندهی و تبعیت کامل از سامانه فرماندهی حادثه را رعایت نموده؛ ساختار فرماندهی، کنترل و پاسخ به بحران را با حضور مستمر نمایندگان دستگاه‌های عضو ستاد در محل وقوع حادثه تشکیل دهید و هدایت عملیات‌ها ذیل این ساختار انجام پذیرد.

۲۱- متناسب با سطح‌بندی حادثه (ملی/استانی/شهرستانی)، جلسه ستاد ملی، ستاد شرایط اضطراری، ستاد استانی یا ستاد شهرستانی مدیریت بحران را جهت بررسی وضعیت مناطق سیل‌زده و اتخاذ تصمیمات لازم تشکیل دهید.

۲۲- متناسب با سطح حادثه، اعزام فوری تیم‌های ارزیاب چندتخصصی ملی/استانی/شهرستانی (هلال‌احمر، اورژانس و دستگاه‌های خدماتی) به محل حادثه را انجام دهید.

a050a573-e806-4893-8f5e-0a60a39adb8d2

۲۳- نقشه عملیاتی (کالک) محل حادثه را تهیه و منطقه حادثه‌دیده را بلوک‌بندی نموده و برای تسریع و یکپارچگی در مدیریت بهینه بحران و بازیابی خدمات، مسئول و فرمانده میدان را تعیین نمایید.

۲۴- سخنگوی مدیریت بحران را متناسب با اهمیت خبر و تخصص مورد نیاز تعیین نموده و اولویت‌های اطلاع‌رسانی عمومی را توسط ستاد ملی/استان/شهرستان مشخص نمایید.

۲۵- وظایف و برنامه‌های عملیات اضطراری دستگاه‌ها جهت ارائه و بازیابی خدمات به جامعه آسیب‌دیده را تعیین و ابلاغ نموده و پیوسته بر اجرای آن نظارت نمایید.

۲۶- به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شود تا از تمامی امکانات و ظرفیت‌های دستگاه‌های دولتی و غیردولتی متناسب با سطح و نوع حادثه بهره‌گیری مؤثر صورت پذیرد.

۲۷- متناسب با سطح حادثه، اعزام نیروی انسانی، ماشین‌آلات، امکانات و تجهیزات از استان‌ها و شهرستان‌های معین جهت کمک‌رسانی به منطقه حادثه‌دیده را انجام دهید.

۲۸- تدابیر لازم جهت دریافت به‌موقع داده‌ها و اخبار از مراکز پایش مخاطرات و سازمان‌های پایشگر را اتخاذ نموده و هشدارهای مربوطه را به‌صورت ۲۴ ساعته از طریق مرکز فرماندهی و کنترل ملی/استان/شهرستان صادر نمایید.

محور پنجم: هشدار، تخلیه و امنیت میدانی

۲۹- سکونتگاه‌های در معرض خطر را پیش‌دستانه تخلیه نمایید و دستور هدایت اجباری و زودهنگام منازل مستقر در حریم رودخانه‌ها، دامنه‌های مستعد رانش و پایین‌دست سدهای در آستانه سرریز را پیش از اوج‌گیری بارش‌ها و مسدود شدن راه‌های دسترسی، همزمان با وضعیت اضطراری اعلامی ستاد استان/شهرستان صادر کنید.

۳۰- معابر و آبنماها را پیش از ورود آب یا در کمترین ارتفاع رواناب جاری روی جاده‌ها (به‌ویژه آبنماها) توسط عوامل انتظامی به‌صورت کامل مسدود و از تردد هرگونه وسیله نقلیه ممانعت نمایید.

۳۱- نظم و امنیت مناطق حادثه‌دیده را تأمین نموده؛ ایستگاه‌های ایست و بازرسی را جهت جلوگیری از ورود افراد غیرمسئول و خروج اقلام و اثاثیه از مناطق مذکور برقرار و اقدام‌های واپایشی را تشدید نموده، محموله‌ها و کمک‌های مردمی را اسکورت نموده و اماکن دارای طبقه‌بندی (صنعتی، تجاری، تاریخی و...) را حفاظت کنید.

۳۲- ساکنان بافت‌های فرسوده در مناطق حادثه‌دیده را در صورت نیاز شناسایی نموده و انتقال فوری و جابه‌جایی آنان را برنامه‌ریزی و انجام دهید.

۳۳- قرارگاه «ایران‌من» و قرارگاه‌های فرعی مرتبط را جهت سازماندهی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی و تشکل‌های مردمی، متناسب با مخاطره سیل فعال‌سازی کنید.

۳۴- داوطلبان تشکل‌های بسیج، داوطلبان مردمی و نهادهای مردم‌محور را به‌صورت برنامه‌ریزی‌شده به مناطق حادثه‌دیده فراخوانید.

محور ششم: امداد، نجات و خدمت‌رسانی اضطراری

۳۵- تیم‌های جستجو و امداد و نجات (و در صورت نیاز گروه‌های نجات غریق، غواص و...)، واحدهای تشخیص هویت و سگ‌های زنده‌یاب را جهت آغاز عملیات جستجو و شناسایی متوفیان به مناطق حادثه‌دیده اعزام نمایید.

۳۶- آواربرداری، لایروبی و پمپاژ آب در مناطق سیل‌زده (مسکونی، اطراف بیمارستان‌ها و مراکز استراتژیک خدمت‌رسان) را بر اساس بلوک‌بندی، تقسیم ظرفیت‌ها و اولویت‌های تعیین‌شده انجام دهید.

a030a573-e806-4893-8f5e-0a6d39adb802

۳۷- مسیرهای منتهی به مراکز درمانی و امداد و نجات و سپس سایر کاربری‌های استراتژیک و بسیار مهم (راه‌های شریانی و فرعی) را بر اساس اولویت بازگشایی نمایید.
۳۸- تأمین و توزیع اقلام غذایی و زیستی به جامعه آسیب‌دیده را بر اساس و با محوریت بلوک‌بندی‌های انجام‌شده برنامه‌ریزی نمایید.
۳۹- محل‌های اسکان جهت برپایی اردوگاه اسکان اضطراری و موقت را شناسایی و تأمین چادر و اقلام زیستی آسیب‌دیدگان را مطابق استانداردهای بین‌المللی انجام دهید.
۴۰- تیم گردآوری اطلاعات افراد فوت‌شده، مصدومان و مفقودین (به تفکیک سن و جنس) را تشکیل داده و ارائه خدمات بازتوانی روانی به افراد و خانواده‌های آسیب‌دیده و اقدامات مرتبط را برنامه‌ریزی و انجام دهید.
۴۱- امکانات، ماشین‌آلات و تجهیزات (بالگرد، خودروهای سنگین و سبک آواربرداری، لایروبی و پاک‌سازی، اورژانس، بیمارستان‌های سیار، کانکس و چادر) را جهت ارائه خدمات به‌موقع به شهروندان و جامعه آسیب‌دیده از مخاطره سیل اعزام کنید.

محور هفتم: اطلاع‌رسانی و آموزش عمومی

۴۲- نکات ضروری و آموزش‌های لازم جهت ارتقای سطح آگاهی و اطلاعات عمومی جامعه و نحوه مدیریت شرایط اضطرار به‌ویژه آموزش‌های مقابله با سیلاب و آب‌گرفتگی را از طریق برنامه‌های استانی و فضای مجازی در دستور کار قرار داده و در زمان صدور هشدارهای هواشناسی، اطلاع‌رسانی دقیق و مستمر به افراد تحت تأثیر مناطق را برنامه‌ریزی نمایید.
۴۳- بستر ارتباطی لازم با حادثه‌دیدگان (صداوسیما، رادیو، فضای مجازی و...) جهت اطلاع‌رسانی تصمیم‌ها، هشدارها، خدمات و اطلاعات مفقودین و فوت‌شدگان را فراهم نمایید.

محور هشتم: بازیابی، نظارت و جبران خسارت

۴۴- احصاء نیازهای اولیه جهت بازیابی خدمات (آب، برق، گاز، ارتباطات، بهداشت و...) را برنامه‌ریزی و تا حصول نتیجه و رسیدن به شرایط عادی پیگیری نمایید.
۴۵- با اعزام تیم‌های بازرسی و ارزیاب، نظارت لازم بر عملکرد و نحوه خدمت‌رسانی دستگاه‌های مرتبط با بحران در مناطق حادثه‌دیده تا عادی شدن شرایط را انجام و هرگونه قصور و کوتاهی را مورد پیگرد قانونی قرار دهید.
۴۶- نظارت لازم بر نحوه جذب و هزینه‌کرد کمک‌های خارجی و داخلی در مناطق حادثه‌دیده بر اساس اولویت‌های تعیین‌شده را انجام دهید.
۴۷- نقشه‌های رقومی مناطق حادثه‌دیده، آسیب‌ها و بازیابی اضطراری را جهت تهیه گزارش‌های مستمر خسارات تهیه نموده، موضوع را در ستادهای مربوطه ارائه و اعتبارات مورد نیاز را پیگیری نمایید.
۴۸- نظارت لازم بر هزینه‌کرد اعتبارات اختصاص‌یافته به استان و دستگاه‌های مدیریت بحران به واسطه وقوع حادثه را انجام دهید، میزان پیشرفت حاصل را ارزیابی، گزارش کار را تهیه و نقاط ضعف و قوت دستگاه‌ها را مشخص کنید.
۴۹- نظامات مؤثر جبران خسارت نظیر انواع بیمه‌ها، حمایت‌های مالی و تشویقی، تسهیلات ویژه و صندوق‌های حمایتی را با بررسی کارشناسی به نفع حادثه‌دیدگان پیگیری و اجرا نمایید.
۵۰- و ...

ب– وظایف دستگاه ها:

*** وزارت نیرو:**

۱-فرآیندهای مدیریت، مهار و هدایت سیلاب و آب‌گرفتگی را در کلیه مراحل مدیریت بحران (پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازتوانی) برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت نمایید.

۲-لایروبی بستر فعال، اصلاح مقاطع هیدرولیکی، حذف گلوگاه‌های رسوبی و جزایر شنی، و تعریض مقاطع بحرانی را در بازه‌های جمعیتی، کشاورزی و زیرساخت‌های حیاتی در اولویت اقدام قرار دهید.

۳-نسبت به صدور اخطاریه، قلع‌وقمع و آزادسازی فوری بستر و حریم رودخانه‌ها از هرگونه سازه و مانع غیرمجاز با اخذ دستور قضایی و همکاری فراجا اقدام عاجل معمول دارید.

٤-تأسیسات، ابنیه فنی و تقاطع‌های آبی فاقد ظرفیت هیدرولیکی و آب‌گذری مناسب را در سراسر کشور پایش، پیگیری و اصلاح نمایید.

٥-ضمن ممانعت قاطع و قانونی از تخلیه هرگونه نخاله، پسماند و باطله‌های معدنی در حریم و بستر مسیل‌ها، نسبت به پاکسازی و جمع‌آوری فوری آن ها اقدام نمایید.

٦-ایمنی سازه‌ای دایک‌های حفاظتی، بندها و سدهای انحرافی و خاکی را پیش از آغاز دوره‌های بارندگی ارزیابی فنی نموده و در جهت پایدارسازی و رفع آب‌شستگی پایه‌های آن‌ها اهتمام ورزید.

۷-مبتنی بر مدل‌های پیش‌بینی هیدرولوژیکی و با رعایت ملاحظات ایمنی پایاب، نسبت به تنظیم منحنی فرمان و ایجاد حجم خالی تسکین سیلاب در مخازن سدها اقدام نمایید.

۸-داده‌های برخط و منظم ایستگاه‌های باران‌سنجی، تراز و حجم مخازن و دبی ورودی و خروجی سدها و رودخانه‌ها را به‌صورت مستمر به ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.

۹-عملکرد دریچه‌های تخلیه تحتانی، سرریزها و تأسیسات هیدرومکانیکال سدها را مورد آزمون فنی قرار داده و برنامه‌های تخلیه رسوب را سریعاً اجرایی نمایید.

۱۰-ضمن ثبت برخط داده‌های هیدرومتری و محاسبه ضریب رواناب حوضه‌ها، هشدارهای پیش‌آگاهی طغیان و زمان رسیدن پیک سیلاب را به فرمانداری‌ها، شهرداری‌ها و بخشداری‌های پایین‌دست ابلاغ نمایید.

۱۱-دبی رهاسازی سدها را متناسب با ظرفیت ایمن رودخانه و حوضه میانی تنظیم نموده و پایش پایداری سازه و آماده‌باش تیم‌های تخصصی سدسازی را برقرار نمایید.

۱۲-آمادگی‌های عملیاتی لازم را جهت ارائه خدمات مشاوره‌ای-تخصصی و اجرای تدابیر مرحله پاسخ (از جمله انحراف سیلاب و هدایت جریان آب) حفظ و تقویت نمایید.

۱۳-آماده‌به‌کاری مولدهای برق اضطراری (دیزل‌ژنراتورها) را در کلیه تصفیه‌خانه‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ و چاه‌های آب شرب مورد پایش قرار داده و سوخت مورد نیاز را تأمین نمایید.

۱٤-لایروبی و رسوب‌زدایی شبکه‌های فاضلاب، ایمن‌سازی منهول‌ها و مسدودسازی ورودی‌های غیرمجاز رواناب به شبکه جمع‌آوری را به نحو احسن به انجام رسانید.

۱٥-نسبت به هرس درختان مجاور شبکه توزیع برق اقدام نموده و تمهیدات لازم را جهت پایدارسازی و احداث دیوار حائل و رادیه بتنی پایه‌های دکل‌های انتقال معمول دارید.

۱٦- تجهیزات و اقلام راهبردی شبکه توزیع برق (شامل پایه‌های بتنی، ترانسفورماتورها و کابل‌ها) را در انبارهای امدادی استانی و شهرستانی ذخیره‌سازی نمایید.

۱۷- تمهیدات لازم را جهت تأمین و تضمین کفایت ذخایر سوخت دوم نیروگاه‌ها و مهار رواناب‌های ورودی به‌منظور استمرار تولید پایدار برق اتخاذ نمایید.
۱۸- دستورالعمل‌های عملیاتی قطع و برقراری ایمن انشعابات آب و برق در مناطق حادثه‌دیده را طی ساعات اولیه سانحه تدوین و نظارت لازم را اعمال نمایید.
۱۹- ابنیه فنی و تأسیسات آب و فاضلاب آسیب‌دیده را سریعاً ارزیابی ایمنی نموده و نسبت به اجرای طرح‌های حفاظت فیزیکی و بازیابی اضطراری آن‌ها اقدام نمایید.
۲۰- تدابیر فوری را جهت تصفیه اضطراری، گندزدایی یا بای‌پاس فاضلاب در تأسیسات آسیب‌دیده با هدف مهار پیامدهای بهداشتی و زیست‌محیطی برنامه‌ریزی و عملیاتی نمایید.
۲۱- در زمینه استمرار پایدار و حفظ کمیت و کیفیت خدمات آب و برق در مراکز درمانی، امدادی و نقاط حیاتی نظارت عالیه و تمهیدات ویژه معمول دارید.
۲۲- در صورت تشدید حوادث و گستردگی خسارات، نسبت به گسیل و اعزام ماشین‌آلات تخصصی و ناوگان لجستیکی از استان‌های همجوار و معین اقدام عاجل مبذول نمایید.
۲۳- سامانه‌ها و تجهیزات پرتابل و سیار آب‌رسانی و برق‌رسانی اضطراری را به‌ویژه جهت پشتیبانی از مراکز امدادی و درمانی مستقر و به‌کارگیری نمایید.
۲۴- آب شرب بهداشتی و مصارف ضروری آسیب‌دیدگان را تا زمان پایداری کامل شبکه، از طریق ناوگان تانکری، آب بسته‌بندی یا واحدهای تصفیه سیار تأمین و توزیع نمایید.
۲۵- نسبت به رفع موانع و بازسازی اضطراری شریان‌های حیاتی آسیب‌دیده (خطوط انتقال، ترانسفورماتورها و شبکه‌های آب، برق و فاضلاب) توسط تیم‌های واکنش سریع اقدام نمایید.
۲۶- زیرساخت‌های پایدار تأمین آب شرب، خدمات بهداشتی و روشنایی اردوگاه‌های اسکان اضطراری را طراحی، احداث و مهیا نمایید.
۲۷- اقلام و تجهیزات امدادی را تکمیل نموده، ناوگان ماشین‌آلات را قبل از آغاز بارندگی‌ها بازآماد (اورهال) کرده و نسبت به تأمین و رفع فوری کسری‌ها اقدام نمایید.
۲۸- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، عوامل مدیریتی و اجرایی را در وضعیت آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش‌های نوبه‌ای را مستمراً به ستادهای مدیریت بحران ارسال نمایید.
۲۹- نمایندگان تام‌الاختیار را به همراه دسترسی کامل به سامانه‌های آماری و تخصصی، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) ستادهای مدیریت بحران مستقر نمایید.
۳۰- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) را تکمیل و به‌روزرسانی نموده و آن را ملاک و مبنای عمل در راهبری صحنه عملیات قرار دهید.
۳۱- و ...

*** وزارت راه و شهرسازی:**

۱-نسبت به لایروبی، دریواسیون و پاکسازی کامل دهانه ورودی و خروجی کلیه پل‌ها و آبروها از رسوبات، گل‌ولای و نخاله‌ها تا شعاع حداقل ۱۰۰ متری بالادست و پایین‌دست محورهای جاده‌ای و ریلی اقدام عاجل معمول دارید.
۲-بهسازی هیدرولیکی و ایمن‌سازی سازه‌ای ابنیه فنی جاده‌ای و ریلی را از طریق اجرای عملیات رادیه، برید و شمع‌کوبی در پایه‌های پل‌های در معرض خطر آب‌شستگی عملیاتی و پیگیری نمایید.

۳-بازنگری و ارتقای ضریب ایمنی آب‌نماها را از طریق نصب تابلوهای هشداردهنده، خط‌کشی‌های شب‌نما و پایه‌های شبرنگ در طرفین محورها به نحو احسن به انجام رسانید.

٤-اقدامات لازم را جهت تثبیت دامنه‌ها، مدیریت ترانشه‌ها، لق‌گیری تخته‌سنگ‌های معلق و نصب توری‌های ضدریزش و فنس‌های ضربه‌گیر در محورهای کوهستانی و مسیرهای ریلی معمول دارید.

٥-تیم‌های واکنش سریع راهداری و ناوگان ماشین‌آلات سنگین را پیش از نفوذ سامانه‌های بارشی در مجاورت نقاط پرخطر و مستعد رانش و سیل‌گرفتگی مستقر نمایید.

٦-قطعات پل‌های پیش‌ساخته خرپایی (سازه بیلی)، باکس‌ها و لوله‌های بتنی، کیسه‌های شن و مصالح گابیونی را در راهدارخانه‌های معین ذخیره‌سازی نمایید.

۷-آخرین وضعیت و تغییرات سامانه‌های بارشی را مستمراً رصد نموده و گزارش‌های پیش‌بینی هفتگی را در اختیار دستگاه‌های متولی و ذی‌ربط قرار دهید.

۸-هشدارهای هواشناسی را با رعایت دقت، حداقل ۷۲ ساعت قبل از آغاز بارش‌ها، متناسب با سطح ریسک و آسیب‌پذیری سطح‌بندی، رنگ‌بندی و صادر نمایید.

۹-ضمن انطباق کامل هشدارهای ملی و استانی، همزمان با سطوح نارنجی و قرمز، پرسنل هواشناسی را در آماده‌باش کامل قرار داده و داده‌ها، آمار بارش‌ها و تحلیل‌های لحظه‌ای را به ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.

۱۰-نسبت به شناسایی، پایش و اصلاح ابنیه و سازه‌های آبی فاقد ظرفیت آب‌گذری مناسب در سطح محورهای مواصلاتی کشور اقدام لازم مبذول دارید.

۱۱- تصاویر ماهواره‌ای، سامانه‌های راداری و مدل‌های عددی پیش‌بینی وضع هوا را به‌منظور برآورد نرخ بارش و هسته‌های بیشینه در مقیاس حوضه آبریز به‌پیوسته پایش نموده و نتایج را به ستادهای مدیریت بحران ارسال نمایید.

۱۲- با همکاری مشترک، روند تغییرات تراز آب و هیدرومتری را ثبت کرده و سامانه‌های پیش‌آگاهی و هشدار سریع سیلاب را در سراسر کشور عملیاتی و پیاده‌سازی نمایید.

۱۳- نسبت به انسداد به‌موقع محورهای مواصلاتی درگیر یا در معرض خطر سیلاب، با هماهنگی کامل ستادهای مدیریت بحران استانی و شهرستانی اقدام نمایید.

۱٤- مدیریت هوشمند ناوگان حمل‌ونقل عمومی را اعمال نموده و تدابیر لازم را جهت اعمال محدودیت یا لغو سفرهای جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی در شرایط بحرانی اتخاذ نمایید.

۱٥- راهدارخانه‌ها را به ملزومات زیستی، گرمایشی و سوخت اضطراری تجهیز نموده و تمهیدات اسکان موقت درراه‌ماندگان را با هماهنگی جمعیت هلال‌احمر مهیا سازید.

۱٦- مسدودسازی فیزیکی محورهای تخریب‌شده را با همکاری پلیس راه انجام داده، جریان ترافیک را به مسیرهای جایگزین هدایت نموده و با انحراف سیلاب و نصب سازه‌های موقت، نسبت به بازگشایی فوری شریان‌های اصلی امدادرسانی اقدام نمایید.

۱۷- اکیپ‌های پایشی، گشت‌زنی و بازرسی سلامت فنی محورهای جاده‌ای و ریلی را همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز در حالت آماده‌باش کامل عملیاتی قرار دهید.

۱۸- دهانه مصب رودخانه‌های متصل به بنادر را لایروبی نموده، پایداری موج‌شکن‌ها و اسکله‌ها را ارزیابی کرده و ممنوعیت تردد شناورها را در شرایط طوفانی ابلاغ و اجرایی نمایید.

۱۹- تمهیدات و آمادگی‌های لازم را جهت اجرای به‌موقع عملیات راهداری زمستانه، برف‌روبی و یخ‌زدایی در گردنه‌ها و کانون‌های پرخطر اتخاذ و اعمال نمایید.

a030a573-e806-4893-8f5e-0a6d39adb8d2

۲۰- نسبت به بازآماد (اورهال)، ارتقای شبکه راداری و نرم‌افزاری هواشناسی و کالیبراسیون تجهیزات ایستگاه‌ها با اولویت حوضه‌های البرز جنوبی و زاگرس اقدام عاجل معمول دارید.
۲۱- ایمنی ابنیه فنی و زیرساخت‌های حمل‌ونقل سیل‌زده (فرودگاه‌ها، خطوط ریلی، جاده‌ها و بنادر) را ارزیابی فنی نموده و طرح‌های حفاظت و بازیابی اضطراری آن‌ها را اجرا نمایید.
۲۲- جانمایی، ارزیابی ایمنی و آماده‌سازی مکان‌های مناسب اسکان موقت را متناسب با جمعیت متأثر از بحران برنامه‌ریزی و تعیین نمایید.
۲۳- بازگشایی اضطراری مسیرهای دسترسی به مراکز درمانی، پایگاه‌های امداد و نجات و تأسیسات استراتژیک را در اولویت نخست عملیات راهداری قرار دهید.
۲٤- در صورت گستردگی سوانح، نسبت به گسیل و اعزام ماشین‌آلات سنگین، تجهیزات فنی و اکیپ‌های تخصصی از استان‌های معین و همجوار اقدام عاجل مبذول نمایید.
۲۵- تمهیدات لازم را جهت تکمیل ذخیره سازی اقلام راهبردی، اورهال ناوگان ماشین‌آلات قبل از آغاز بارش‌ها و رفع فوری کمبودها اتخاذ و پیگیری نمایید.
۲٦- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، کلیه نیروهای مدیریتی و عملیاتی را در وضعیت آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش‌های نوبه‌ای را مستمراً به ستادهای مدیریت بحران ارائه نمایید.
۲۷- در صورت بروز سانحه و آسیب به پایانه‌های حمل‌ونقل (فرودگاهی، ریلی، دریایی و جاده‌ای)، نسبت به تخلیه اضطراری، پشتیبانی امداد و نجات و بازیابی سریع خدمات اقدام نمایید.
۲۸- نمایندگان تام‌الاختیار وزارت راه و شهرسازی و سازمان هواشناسی را پیرو فراخوان دبیرخانه ستاد، به همراه دسترسی کامل به سامانه‌های آماری، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات پاسخ به بحران (NRCC) مستقر نمایید.
۲۹- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) وزارتخانه و سازمان‌های تابعه را تکمیل، به‌روزرسانی و در صحنه مدیریت بحران ملاک عمل قرار دهید.
۳۰- و...

*** فرماندهی انتظامی:**

۱-اتاق فرماندهی و کنترل عملیات میدانی و قرارگاه انتظامی امام علی(ع) را در مناطق متأثر از سیلاب فعال نموده و ارتباط برخط و مستمر با ستادهای مدیریت بحران در سطوح ملی و منطقه‌ای برقرار نمایید.
۲-نسبت به بلوک‌بندی مناطق حادثه‌دیده، تعیین مسئول تأمین نظم و امنیت برای هر بلوک و اجرای دقیق مفاد دستورالعمل فراجا برنامه‌ریزی و اقدام نمایید.
۳-در صورت لزوم، نسبت به اعزام فوری تیم‌های سگ‌های زنده‌یاب (سپکا) و تیم‌های تخصصی تشخیص هویت (DVI) به مناطق حادثه‌دیده جهت تسریع در عملیات جست‌وجو و شناسایی اقدام نمایید.
٤-با همکاری سازمان راهداری و شهرداری‌ها، نقاط پرخطر جاده‌ای و شهری (نظیر آب‌نماها، زیرگذرهای مستعد آب‌گرفتگی، گردنه‌های ریزشی و پل‌های آسیب‌پذیر) را شناسایی و تدابیر کنترلی ویژه را اعمال نمایید.
۵-در صورت تشدید بحران، نسبت به اعزام ناوگان خودرویی سنگین، بالگردها، بیمارستان‌های سیار و تجهیزات پشتیبانی از استان‌های معین به مناطق آسیب‌دیده اقدام نمایید.
٦-کلانتری‌ها و پاسگاه‌های سیار را در مناطق حادثه‌دیده مستقر نموده و با برپایی ایستگاه‌های ایست و بازرسی، از ورود افراد غیرمسئول و خروج اثاثیه و اموال شهروندان ممانعت به عمل آورده و پایش‌های انتظامی را تشدید نمایید.

a030a573-e806-4893-8f5e-0acd99adbd2

۷-نسبت به انسداد فیزیکی فوری آب‌نماها، زیرگذرها و معابر غرقابی اقدام نموده و ضمن هدایت بار ترافیکی به مسیرهای امن، از هرگونه تجمع یا تردد خودرو و شهروندان بر روی پل‌ها و حریم مسیل‌ها قاطعانه ممانعت نمایید.
۸-طرح ویژه انضباط ترافیکی (شدآمدی) را از طریق پلیس راهور به‌منظور روان‌سازی تردد و اولویت‌بخشی به عبور خودروهای امدادی، درمانی و خدماتی اجرا نمایید.
۹-در خصوص همراهی (اسکورت) کاروان‌های امدادی، محموله‌های زیستی و ماشین‌آلات سنگین به مقصد مناطق حادثه‌دیده، هماهنگی و اقدام لازم را معمول نمایید.
۱۰- در به‌کارگیری پهپادهای شناسایی و گسیل نیروهای متخصص جهت رصد هوایی و پایش امنیتی-انتظامی مناطق حادثه‌دیده با مراجع مربوطه همکاری نمایید.
۱۱- امنیت کامل اماکن دارای طبقه‌بندی (امنیتی، دیپلماتیک، صنعتی، تاریخی و تجاری)، بافت‌های مسکونی تخلیه‌شده و اردوگاه‌های اسکان اضطراری را با افزایش گشت‌های خودرویی و موتوری تأمین نمایید.
۱۲- زمینه مشارکت نیروهای یگان ویژه و رده‌های انتظامی را در عملیات مردم‌یاری و امدادرسانی پس از اجرای مأموریت‌های ذاتی فراهم نمایید.
۱۳- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، کلیه عوامل فرماندهی و اجرایی را در آماده‌باش کامل عملیاتی قرار داده و گزارش‌های نوبه‌ای را مستمراً به ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.
۱٤- نماینده تام‌الاختیار فراجا را پیرو فراخوان دبیرخانه ستاد، به همراه دسترسی کامل به سامانه‌ها و آمار انتظامی، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) مستقر نمایید.
۱۵- و...

*** وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:**

۱-ایمنی ابنیه فنی و تأسیسات متأثر از سیلاب (بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها و مراکز جامع سلامت) را ارزیابی نموده و جهت حفاظت و بازیابی اضطراری تجهیزات آسیب‌پذیر برنامه‌ریزی و اقدام نمایید.
۲-موقعیت مکانی مادران باردار در ماه‌های پایانی بارداری و بیماران پرخطر (دیالیزی، قلبی و خاص) را در مناطق روستایی و حاشیه‌ای شناسایی و ثبت نموده و نسبت به انتقال پیش‌دستانه آنان به نقاط امن پیش از آغاز بارش‌ها اقدام نمایید.
۳-پایگاه‌های اورژانس پیش‌بیمارستانی، اتوبوس‌آمبولانس‌ها و آمبولانس‌های کمک‌دار دو دیفرانسیل مجهز به تجهیزات زمستانه را در گردنه‌ها و مناطق کوهستانی به حالت آماده‌باش کامل عملیاتی درآورده و مستقر نمایید.
٤-ناوگان اورژانس هوایی را جهت انتقال سریع مصدومان و بیماران بدحال در شرایط انسداد محورهای مواصلاتی، در وضعیت آماده‌باش کامل قرار داده و مدیریت نمایید.
۵-انبارهای دارویی مناطق پرخطر را به سرم‌های تزریقی، واکسن‌های گزاز و هپاتیت، پادزهرهای مارگزیدگی و عقرب‌زدگی و کیت‌های تشخیص سریع بیماری‌های منتقله از آب (به‌ویژه وبا) تجهیز و شارژ نمایید.
٦-سامانه‌های آب‌رسانی را مستمراً بازرسی نموده و با راه‌اندازی آزمایشگاه‌های سیار، کنترل کیفی آب آشامیدنی (شامل کلرسنجی، کدورت‌سنجی و پایش‌های میکروبی و شیمیایی) را پیگیری و اعمال نمایید.
۷-سوخت پشتیبان مراکز درمانی و پایگاه‌های اورژانس را تأمین نموده و سلامت فنی و آماده‌به‌کاری مولدهای برق اضطراری (دیزل‌ژنراتورها) را پایش و تضمین نمایید.

۸-کمیته اطلاع‌رسانی، آموزش و بهداشت همگانی را جهت آموزش موازین بهداشت فردی و پیشگیری از شیوع بیماری‌های واگیردار ناشی از سیلاب فعال نمایید.
۹-در صورت تشدید بحران، نسبت به گسیل و برپایی بیمارستان‌های صحرایی، کلینیک‌های سیار، تجهیزات درمانی و کادر تخصصی پزشکی از استان‌های معین اقدام نمایید.
۱۰-تیم‌های تخصصی بهداشت و درمان، مامایی و سلامت روان را در اردوگاه‌ها و محل‌های اسکان اضطراری آسیب‌دیدگان مستقر نمایید.
۱۱-اقلام راهبردی دارویی و تجهیزات امداد و درمان را در انبارها ذخیره نموده، ناوگان آمبولانس‌ها را بازآماد و نسبت به تأمین و رفع فوری کسری امکانات اقدام نمایید.
۱۲-همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، کلیه مراکز درمانی، پایگاه‌های اورژانس و مدیران ذی‌ربط را در آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش نوبه‌ای اقدامات را به ستادهای مدیریت بحران ارسال نمایید.
۱۳-نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را به همراه دسترسی کامل به سامانه‌ها و آمار حوزه سلامت، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) ستادهای مدیریت بحران مستقر نمایید.
۱٤-برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) حوزه سلامت را به‌روزرسانی، تکمیل و در فرماندهی صحنه عملیات پاسخ مبنای عمل قرار دهید و پیگیری نمایید.
۱۵-و...

*** وزارت جهاد کشاورزی:**

۱-وضعیت پایداری سازه‌های آبخیزداری، بندهای خاکی، سنگی‌ملاتی، گابیونی و سدهای خاکی را در حوضه‌های آبخیز رصد و پایش نموده و نسبت به ایمن‌سازی بدنه، سردهانه‌ها و تخلیه رسوبات متراکم بالادست اقدام نمایید.
۲-نسبت به صیانت از قنوات و لایروبی میله‌چاه‌ها اقدام نموده و عملیات ترمیم و بازسازی سیل‌بندهای حفاظتی پیرامون روستاها، دامداری‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ، کانال‌های آبیاری، زهکش‌ها و استخرهای پرورش آبزیان را پیگیری و اجرا نمایید.
۳-کانون‌های حاد و مستعد تشکیل سیلاب را در بالادست مراکز جمعیتی شناسایی نموده و طرح‌های اضطراری مهار و استهلاک انرژی سیلاب را به مرحله اجرا درآورید و مدیریت نمایید.
٤-گشت‌های دیده‌بانی میدانی را در حوضه‌های آبخیز مستقر ساخته، شواهد پایداری، نشت یا ترک‌خوردگی بندها را رصد نموده و در صورت افزایش سریع تراز آب مخازن، هشدارهای زودهنگام را به فرمانداری‌ها و جوامع پایین‌دست مخابره نمایید.
۵-شبکه‌های فرعی آبیاری، زهکش‌های زراعی، کانال‌های روباز و انهار را لایروبی و پاکسازی نموده و سردهانه‌ها و دریچه‌های برداشت آب کشاورزی از رودخانه‌ها را پیش از وقوع طغیان مسدود و ایمن‌سازی نمایید.
٦-هشدارهای تخصصی کشاورزی و توصیه‌های ترویجی فوری را به بهره‌برداران ابلاغ نموده و بر تسریع در برداشت محصولات آماده، انتقال موتورپمپ‌ها و ادوات کشاورزی از بستر رودخانه‌ها و اتخاذ تدابیر ضد سرمازدگی نظارت نمایید.
۷-دوگانه‌سوز شدن نانوایی‌ها را پیگیری نموده، سهمیه آرد اضطراری و سوخت مایع پشتیبان را تأمین و محموله‌های آرد را به‌صورت پیش‌دستانه به روستاهای در معرض محاصره برف و سیلاب ارسال نمایید.
۸-هشدارهای مخاطرات جوی را به‌صورت چندرسانه‌ای، پیامکی و چهره‌به‌چهره به عشایر مستقر در بستر دره‌ها و مسیل‌ها ابلاغ نموده و جابه‌جایی و هدایت فوری سیاه‌چادرها و احشام به مراتع و نقاط امن را هدایت و راهبری نمایید.

۹-تمهیدات لازم را جهت آموزش، تأمین و ذخیره سازی علوفه خشک، آرد و آب شرب جوامع عشایری به‌منظور پیشگیری از تلفات دامی و قطع دسترسی در شرایط اضطرار اتخاذ نمایید.

۱۰- تدابیر حفاظتی و سازه‌ای را جهت صیانت از مزارع و مراکز پرورش آبزیان مستقر در حریم و بستر رودخانه‌ها برنامه‌ریزی، ابلاغ و نظارت نمایید.

۱۱- در صورت تشدید خسارات، نسبت به گسیل ماشین‌آلات سنگین، پمپ‌های تخلیه آب و ادوات مهندسی وزارتخانه از استان‌های معین به مناطق آسیب‌دیده اقدام نمایید.

۱۲- با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستادهای مدیریت بحران، نسبت به مکان‌یابی، ایجاد و تجهیز انبارهای موقت جهت نگهداری و ذخیره‌سازی اضطراری محصولات کشاورزی و دامی اقدام نمایید.

۱۳- تأمین فوری آب شرب دام، نهاده‌های دامی، مکمل‌ها و اقلام دارویی مورد نیاز را پیگیری نموده و گروه‌های دامپزشکی را جهت واکسیناسیون و پایش بهداشتی دام‌ها در مناطق سیل‌زده مستقر نمایید.

۱٤- کشاورزان را به تهیه بیمه محصولات، دام و اماکن خود ترغیب کنید و صندوق بیمه محصولات کشاورزی را فعال نموده و ارزیابی سریع خسارات وارده به زراعت، باغات، دامداری‌ها و مزارع آبزی‌پروری را جهت برقراری پوشش‌ها و جبران آسیب‌ها تسهیل و تسریع نمایید.

۱۵- زنجیره تولید، تأمین و توزیع پایدار کالاهای اساسی و اقلام خوراکی و زیستی جوامع متأثر از بحران را مدیریت، پایش و تضمین نمایید.

۱٦- امکانات، ماشین‌آلات و ادوات تخصصی را پیش از آغاز سامانه بارشی بازآماد (اورهال) نموده، کسری تجهیزات را تأمین و ادوات امدادی را در مراکز پشتیبانی و شهرستان‌های در معرض خطر مستقر نمایید.

۱۷- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، کلیه رده‌های مدیریتی و اجرایی تابعه را در آماده‌باش کامل عملیاتی قرار داده و گزارش‌های نوبه‌ای را به ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.

۱۸- نماینده تام‌الاختیار وزارت جهاد کشاورزی را با اختیارات کامل مدیریتی و دسترسی جامع به سامانه‌های آماری و زنجیره تأمین، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) مستقر نمایید.

۱۹- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) بخش کشاورزی و امنیت غذایی را تدوین، بازنگری و در مدیریت حوادث و پاسخ به بحران مبنای اقدام قرار نمایید.

۲۰- و...

*** وزارت صنعت، معدن و تجارت:**

۱-عملیات لایروبی و پاکسازی کلیه مسیل‌ها، کانال‌ها و رودخانه‌های واقع در حریم و پیرامون شهرک‌های صنعتی، معادن و صنایع بزرگ را اجرا نموده و از ایمن‌سازی کامل بالادست و پایین‌دست این واحدها جهت رفع هرگونه تهدید از کانون‌های جمعیتی همجوار اطمینان حاصل نمایید.

۲-فهرست جامع و برخط کلیه ماشین‌آلات سنگین بخش صنعت و معدن (شامل لودر، بولدوزر، بیل‌مکانیکی زنجیری و چرخ‌لاستیکی، گریدر، کمپرسی، تانکر آب‌رسان و جرثقیل‌های سنگین) را به همراه مشخصات و شماره تماس مستقیم اپراتورها احصا و به ستادهای مدیریت بحران در سطوح استانی و شهرستانی ارسال نمایید.

۳-مشارکت حداکثری ماشین‌آلات سنگین صنایع و واحدهای معدنی را در عملیات پیشگیرانه، لایروبی و ایمن‌سازی حوضه‌های مجاور در چارچوب ایفای مسئولیت‌های اجتماعی شرکتی (CSR) پیش از آغاز سامانه‌های بارشی تکلیف، پیگیری و راهبری نمایید.

٤-تجهیز واحدهای نانوایی به سامانه‌های سوخت دوم (مایع) و مولدهای برق اضطراری (دیزل‌ژنراتور یا موتوربرق) را جهت تضمین استمرار پخت و عرضه نان در شرایط افت فشار یا قطع شبکه‌های سراسری انرژی پیگیری و محقق نمایید.

a090a573-e806-4893-85e-0a6d39adb802

۵-بنا به تدبیر ستاد مدیریت بحران و در صورت تشدید خسارات، نسبت به گسیل ادوات مهندسی، تجهیزات تخلیه آب و ماشین‌آلات سنگین صنایع از استان‌های معین جهت آواربرداری، لایروبی، بازگشایی معابر و پشتیبانی از مناطق آسیب‌دیده اقدام نمایید.
۶-همزمان با صدور هشدارهای جوی سطح نارنجی و قرمز، کلیه رده‌های مدیریتی و صنعتی متأثر را در آماده‌باش کامل عملیاتی قرار داده و گزارش‌های نوبه‌ای وضعیت را مستمراً به دبیرخانه ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.
۷-نماینده تام‌الاختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت را با اختیارات کامل اجرایی و دسترسی جامع به سامانه‌های لجستیکی و زنجیره کالا، بر اساس فراخوان دبیرخانه، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) مستقر نمایید.
۸-برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) حوزه صنعت، معدن و تجارت را تدوین، به‌روزرسانی و در فرآیند فرماندهی و پاسخ به شرایط بحران مبنای اقدام قرار نمایید.
۹-و...

*** وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات:**

۱-بازرسی میدانی و تقویت حفاظت از خطوط فیبر نوری عبوری از بستر رودخانه‌ها، شانه راه‌ها و پل‌های جاده‌ای را جهت پیشگیری از آب‌شستگی ناشی از بارش‌های سنگین انجام داده و ایمن‌سازی نمایید.
۲-وضعیت ایمنی ابنیه، تأسیسات فنی، شبکه‌های تلفن ثابت و همراه و سامانه‌های تابعه را ارزیابی نموده و جهت افزایش تاب‌آوری در برابر سیلاب، ارتقا نمایید.
۳-بستر ارتباطی ایمن و پایدار میان اتاق‌های کنترل دستگاه‌های اجرایی، مراکز مدیریت بحران کشور و مناطق درگیر را برقرار و پایداری شبکه را تضمین نمایید.
۴-در صورت بروز خسارات گسترده، امکانات فنی، تجهیزات مخابراتی و واحدهای عملیاتی را از استان‌های معین جهت برقراری ارتباطات بی‌سیم و باسیم در مناطق بحران‌زده گسیل نمایید.
۵-زیرساخت‌های ارتباطی مناطق اسکان اضطراری، شامل تلفن‌های همگانی سیار و دسترسی به تماس رایگان را فراهم نموده و برق پایدار دکل‌های مخابراتی این مناطق را تأمین نمایید.
۶-عملکرد دیزل‌ژنراتورها و سامانه‌های باتری پشتیبان (UPS) را تست، باتری‌های فرسوده را تعویض و سوخت مورد نیاز جهت کارکرد مستمر دکل‌ها در زمان قطعی برق شبکه را ذخیره نمایید.
۷-هماهنگی فنی لازم با اپراتورهای تلفن همراه را جهت ارسال آنی پیامک‌های هشدار مکانی و منطقه‌ای برای مشترکین در زون‌های پرخطر (بلافاصله پس از درخواست ستاد مدیریت بحران) مدیریت و اجرایی نمایید.
۸-سایت‌های متحرک ارتباطی و دکل‌های مخابراتی سیار را در مناطق قطع ارتباط مستقر نموده و پشتیبانی رادیویی و بی‌سیم جهت پیوند پایدار میان ستادهای مدیریت بحران را برقرار نمایید.
۹-امکانات و تجهیزات فنی را در سطح استان‌ها آماده بکار نموده، ماشین‌آلات و زیرساخت‌ها را پیش از آغاز بارندگی‌ها بازآماد (اورهال) کنید و کسری تجهیزات مورد نیاز را فوراً تأمین نمایید.
۱۰- همزمان با صدور هشدارهای سطح نارنجی و قرمز، تمامی عوامل اجرایی و مدیریتی را در وضعیت آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش اقدامات را مرتباً به ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.
۱۱- نماینده تام‌الاختیار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را با دسترسی کامل به سامانه‌ها و آمار شبکه، بر اساس فراخوان دبیرخانه، در مراکز کنترل و فرماندهی مدیریت بحران (NRCC) ملی و استانی مستقر نمایید.
۱۲- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) اختصاصی وزارت ارتباطات را تدوین نموده و در مدیریت شرایط پیش‌رو مبنای عمل قرار دهید (و یا دقیق‌تر: تدوین و عملیاتی نمایید).
۱۳- و...

*** وزارت نفت:**

۱-عملیات لایروبی و پاکسازی کلیه مسیل‌ها، کانال‌ها و رودخانه‌های واقع در حریم تأسیسات نفتی، پالایشگاهی و پتروشیمی را به انجام رسانده و از ایمن‌سازی بالادست و پایین‌دست این اماکن جهت صیانت کامل از کانون‌های جمعیتی پیرامونی اطمینان حاصل نمایید.

۲-نقاط تقاطع و هم‌پوشانی خطوط لوله انتقال نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی با بستر مسیل‌ها و رودخانه‌ها را شناسایی، پایش و در برابر آب‌شستگی و شکستگی‌های احتمالی ایمن‌سازی نمایید.

۳-وضعیت ایمنی ابنیه فنی و تأسیسات فرآیندی (ایستگاه‌های تقویت و تقلیل فشار گاز، خطوط انتقال، شبکه‌های توزیع، جایگاه‌های عرضه سوخت، مخازن ذخیره‌سازی، پالایشگاه‌ها و تلمبه‌خانه‌ها) را ارزیابی نموده و ضمن تقویت حفاظت فیزیکی، طرح‌های بازیابی سریع سامانه‌ها را برنامه‌ریزی و عملیاتی نمایید.

٤-در دقایق اولیه وقوع سیلاب، نسبت به قطع اضطراری جریان گاز در ایستگاه‌ها و بلوک‌های شهری و روستایی آسیب‌دیده اقدام نموده و فرآیند تخلیه گاز موجود در شبکه‌های توزیع و تغذیه را با رعایت بالاترین استانداردهای ایمنی و زیست‌محیطی مدیریت و اجرا نمایید.

٥-بنا به تدبیر ستاد مدیریت بحران و در صورت تشدید خسارات، نسبت به اعزام ناوگان خودرویی سنگین، ماشین‌آلات مهندسی و ادوات فنی شرکت‌های تابعه و استان‌های معین جهت امدادرسانی و پشتیبانی از مناطق حادثه‌دیده اقدام نمایید.

٦-سوخت مورد نیاز اردوگاه‌های اسکان اضطراری، تجهیزات و ماشین‌آلات امدادی و خدمات‌رسان را تأمین و جایگاه‌ها و خودروهای سوخت‌رسان سیار را در مناطق متأثر از بحران مستقر نمایید.

۷-سوخت دوم و اضطراری (شامل نفت‌گاز، نفت سفید، بنزین و گاز مایع) را جهت استمرار فعالیت بیمارستان‌ها، نانوایی‌ها، مراکز حساس و حیاتی و سکونتگاه‌های در معرض محاصره تأمین، ذخیره‌سازی و توزیع نمایید.

۸-واحدهای آتش‌نشانی، مهندسی و HSE شرکت‌های تابعه را به ادوات تخصصی مقابله با سیلاب (شامل پمپ‌های تخلیه آب پرقدرت، کف‌کش‌ها، لجن‌کش‌ها و قایق‌های نجات) مجهز نموده و آماده اقدام میدانی نمایید.

۹-ناوگان تانکرهای حمل سوخت مجهز به تجهیزات زمستانی (زنجیر چرخ) و پمپ‌بنزین‌های سیار را جهت سوخت‌رسانی ایمن و بی‌وقفه در شرایط بحرانی در وضعیت آماده‌باش کامل قرار نمایید.

۱۰- اقلام، قطعات یدکی و امکانات امدادی را در مراکز عملیاتی ذخیره نموده، ناوگان و ماشین‌آلات تخصصی را پیش از آغاز بارندگی‌ها بازآماد (اورهال) و کسری تجهیزات را سریعاً خریداری و تأمین نمایید.

۱۱- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز جوی، کلیه رده‌های ستادی، عملیاتی و حراستی صنعت نفت را در آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش‌های دوره‌ای اقدامات را مرتباً به ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.

۱۲- نماینده تام‌الاختیار وزارت نفت را با اختیارات کامل و دسترسی جامع به سامانه‌های مانیتورینگ توزیع سوخت، انرژی و خطوط انتقال، بر اساس فراخوان دبیرخانه، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) مستقر نمایید.

۱۳- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) حوزه نفت، گاز و پتروشیمی را به‌روزرسانی نموده و در فرآیند پاسخ به سوانح و حوادث مبنای عمل قرار نمایید.

۱٤- و...

*** ستاد کل نیروهای مسلح:**

۱-عملیات لایروبی کلیه مسیل ها و رودخانه های موجود در محدوده و اطراف پادگان ها و مراکز نظامی صورت گرفته و پایین دست و بالادست محدوده ها نیز ایمن گردد به طوری که خطری کانون های جمعیتی اطراف را تهدید نکند.

۲-پشتیبانی ماشین آلات و تجهیزات مهندسی از اجرای طرح های لایروبی و ساماندهی رودخانه ها و کانون های در معرض سیلاب صورت پذیرد.

a030a573-e806-4893-8f5e-0

۳-در صورت نیاز و گستردگی خسارات، به یگان های نیروهای مسلح ابلاغ نمایید تا نسبت به اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات (بالگرد، خودروهای اورژانس، بیمارستان های سیار، خودروهای سنگین و ...) برای ارایه خدمات مهندسی و عمرانی در مناطق متاثر از سیل، اقدام نمایند.

٤-نسبت به سازماندهی گردان های امداد و نجات ارتش، سپاه ، بسیج و فراجا برای ارایه خدمات جستجو و امداد و نجات به آسیب دیدگان سیل اقدام نمایید.

٥-بنا به تدبیر ستاد مدیریت بحران، نسبت به اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات سازمان از استان های همجوار و معین برای ارایه خدمات به موقع به شهروندان و جامعه آسیب‌دیده از مخاطرات (آواربرداری، لایروبی، پمپاژ و تخلیه آب از اماکن و مناطق متاثر از سیل، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) در ذیل فرمانده عملیات اقدام گردد.

٦-درخصوص تقویت عوامل تامین نظم و امنیت در مناطق تخریب شده (اماکن دارای طبقه بندی، اماکن تجاری، اماکن تاریخی و گردشگری، اماکن مسکونی، اشخاص دارای رده حفاظتی و ...) با استفاده از ظرفیت نیروهای مسلح برنامه ریزی نمایید.

۷-نسبت به انجام هماهنگی های پروازی برای استفاده از ظرفیت ترابری هوایی نیروهای مسلح در راستای کمک به مدیریت بحران اقدام نمایند.

۸-و...

*** سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران:**

۱-ستاد مدیریت بحران سازمان صدا و سیما و مرکز مدیریت رسانه‌ای بحران را متناسب با گستره حادثه در سطوح ملی و استانی فعال نموده و جلسات هماهنگی را با حضور اعضای مسئول تشکیل نمایید.

۲-پیش‌بینی‌ها، هشدارها و اطلاعیه‌های رسمی را از سازمان مدیریت بحران و مراجع پایشگر دریافت نموده و نسبت به پخش دقیق و به‌موقع هشدارها در بخش‌های خبری سراسری و استانی به مخاطبان، مسافران، ساکنان حریم رودخانه‌ها و کشاورزان اقدام نمایید.

۳-نسبت به تولید گزارش‌های مستند و پوشش زنده اقدامات پیشگیرانه دستگاه‌های اجرایی در لایروبی مسیل‌ها، رودخانه‌ها و دهانه پل‌ها پیش از آغاز بارش‌ها اقدام نموده و فرآیند رفع گلوگاه‌های هیدرولیکی را مطالبه و پیگیری نمایید.

٤-سیاست‌ها و رویکردهای رسانه‌ای کشور را در شرایط اضطرار یکپارچه ساخته و زیرساخت‌های لازم را جهت بهره‌برداری از «درگاه ملی اطلاع‌رسانی یکپارچه بحران» به‌عنوان منبع مرجع و موثق خبری فراهم نمایید.

٥-مرجعیت تصمیمات ستادهای مدیریت بحران را در تمامی بخش‌های خبری تثبیت نموده و مصوبات، اطلاعیه‌ها و دستورات تخلیه را صرفاً از طریق سخنگوی رسمی سازمان مدیریت بحران کشور یا استانداران به مرحله پخش برسانید و نظارت نمایید.

٦-تجهیزات فنی پرتابل و واحدهای سیار رسانه‌ای را در مناطق متأثر مستقر نموده و ضمن اجرای برنامه‌های مدیریت روانی جامعه و آموزش همگانی، خدمات و امدادرسانی ارکان دولت و حاکمیت را به‌صورت مستمر منعکس نمایید.

۷-تولید و پخش برنامه‌های آموزشی کوتاه، تیزر و موشن‌گرافیک در زمینه رفتارهای خودحفاظتی در برابر سیلاب، رانش زمین، صاعقه و به‌ویژه خطرات تردد و شناور شدن خودروها در جریان‌های به‌ظاهر کم‌عمق آب را در ساعات پرمخاطب اجرا نمایید.

۸-در صورت صدور دستور تخلیه از سوی مراجع ذی‌صلاح، نسبت به قطع آنی برنامه‌های عادی رادیویی و تلویزیونی جهت اعلام فوری دستور تخلیه سکونتگاه‌های در معرض خطر و هدایت ساکنان به نقاط امن اقدام نمایید.

a030a573-e806-4893-9f5e-0a6d89adb8d2

۹-سلامت فنی، آماده‌به‌کاری سامانه‌های باتری پشتیبان (UPS) و مولدهای برق اضطراری (دیزل‌ژنراتورها) را در ایستگاه‌های فرستنده کوهستانی و استانی پایش نموده و پایداری شبکه پخش را در شرایط مخاطرات جوی تضمین نمایید.

۱۰- ناوگان و تجهیزات فنی رسانه‌ای را پیش از آغاز سامانه‌های بارشی بازآماد (اورهال) نموده، کسری امکانات پوشش خبری را خریداری و اقلام پشتیبان را در مراکز استانی مستقر نمایید.

۱۱- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، کلیه واحدهای ستادی، تولیدی، خبری و فنی را در آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش‌های دوره‌ای اقدامات را به ستادهای مدیریت بحران ارسال نمایید.

۱۲- نماینده تام‌الاختیار سازمان صدا و سیما را با اختیارات کامل رسانه‌ای و دسترسی به سامانه‌ها و جدول پخش برنامه‌ها، بر اساس فراخوان دبیرخانه ستاد، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) مستقر نمایید.

۱۳- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) حوزه رسانه و ارتباطات بحران را تدوین، به‌روزرسانی و در مدیریت شرایط پیش‌رو مبنای عمل قرار نمایید.

۱٤- و...

*** جمعیت هلال احمر ج.ا:**

۱-نسبت به برگزاری دوره‌های آموزش محله‌محور برای ساکنان مناطق مستعد سیلاب و حواشی رودخانه‌ها در خصوص خطرات جانی سیل، آموزش اصول تخلیه سریع منازل، آماده‌سازی کیف بقای خانواده و ضرورت پرهیز از اتراق در حریم مسیل‌ها اقدام نمایید.

۲-تیم‌های واکنش سریع، غواصان امدادی و یگان‌های نجات در محیط‌های آبی را به همراه خودروهای تخصصی، قایق‌های جیمینی، تجهیزات نجات و سگ‌های زنده‌یاب (آنست)، در شهرستان‌های مشمول هشدار نارنجی و قرمز مستقر و آماده‌باش نمایید.

۳-نسبت به تولید و پخش گسترده برنامه‌های آموزشی، موشن‌گرافیک‌ها و تیزرهای تبیین‌کننده رفتارهای پرخطر و هشدارهای علمی در مواجهه با سیلاب‌های تند ناشی از پدیده ال‌نینو اقدام نمایید.

٤-مناطق حادثه‌دیده را بلوک‌بندی نموده و برای هر بلوک مسئول مشخص تعیین نمایید و نسبت به برنامه‌ریزی عملیات جست‌وجو، نجات، رهاسازی و انتقال اضطراری جامعه متأثر از حادثه اقدام نمایید.

۵-در صورت گسترش خسارات، جهت اعزام بالگرد، آمبولانس‌ها، بیمارستان‌های سیار و چادرهای استقرار بهداشت و درمان از استان‌های معین به مناطق آسیب‌دیده برنامه‌ریزی و اقدام نمایید.

٦-محل‌های اسکان اضطراری را شناسایی و اردوگاه‌های اسکان را مطابق استانداردها تجهیز نموده و در صورت نیاز، فوراً نسبت به برپایی آن‌ها اقدام نمایید.

۷-توزیع اقلام غذایی و زیستی را بر اساس بسته‌های استاندارد و بلوک‌بندی‌های انجام‌شده مدیریت نموده و ذخیره کافی امکانات و تجهیزات را در انبارهای امدادی لحاظ نمایید.

۸-نسبت به برنامه‌ریزی فراخوان داوطلبان، تشکل‌های بسیج و نهادهای مردم‌محور جهت حضور در مناطق حادثه‌دیده اقدام نمایید.

۹-نیازسنجی، اولویت‌بندی و تأمین دارو، تجهیزات پزشکی و لوازم مورد نیاز مراکز ارائه خدمات در مناطق سیل‌زده را مدیریت و در خصوص ارسال آن‌ها پیگیری نمایید.

۱۰- جهت رصد هوایی مناطق حادثه‌دیده و پشتیبانی عملیاتی، استفاده از پهپادهای جست‌وجو، حمل بار و نیروهای متخصص مربوطه را هماهنگ نمایید.

a030a573-e806-4893-8f5e-0a6039abbd2

۱۱- ذخیره‌سازی سوخت اضطراری برای موتورپمپ‌ها و خودروهای نجات را در پایگاه‌ها انجام داده و ناوگان امداد هوایی و بالگردهای سنگین ترابری را بازآماد و عملیاتی نمایید.
۱۲- عملیات رهاسازی افراد گرفتار در جریان آب، نجات سرنشینان خودروهای درگیر در سیلاب و تخلیه آب از منازل مسکونی با به‌کارگیری تجهیزات لجن‌کش و خودمکش را فوراً اجرا نمایید.
۱۳- عملیات جست‌وجو و نجات افراد مفقود، گرفتار در سیلاب و مغروقین در محیط‌های آبی را با اولویت‌بندی دقیق اجرا نمایید.
۱٤- نسبت به تکمیل ذخایر اقلام و بازآماد فنی تجهیزات و ماشین‌آلات پیش از آغاز بارش‌ها اقدام نموده و نواقص و کمبودهای تجهیزاتی را فوراً تأمین نمایید.
۱٥- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، کلیه عوامل اجرایی و مدیریتی را در حالت آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش نوبه‌ای اقدامات را به ستادهای مدیریت بحران ارسال نمایید.
۱٦- نماینده تام‌الاختیار جمعیت هلال احمر را در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) سطوح ملی و استانی مستقر نموده و دسترسی‌های لازم به سامانه‌ها و آمار را جهت مدیریت شرایط اضطراری برقرار نمایید.
۱۷- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) سازمان را تکمیل نموده و در مواجهه با شرایط پیش‌رو مبنای عمل و اجرایی نمایید.
۱۸- و...

*** سازمان حفاظت محیط زیست:**

۱-عملیات لایروبی و رسوب‌زدایی مجاری آب‌رو و دهانه‌ی مصب‌های منتهی به تالاب‌های طبیعی و بین‌المللی در مناطق تحت مدیریت را با هدف افزایش ظرفیت پذیرش سیلاب و جلوگیری از پس‌زدگی آب به سکونتگاه‌ها و اراضی کشاورزی، با رعایت ملاحظات فنی و زیست‌محیطی انجام و مدیریت نمایید.
۲-نسبت به آزادسازی مسیرهای آبی از طریق شناسایی و برداشت موانع، بندهای خاکی غیرمجاز، تورهای صیادی و سایر رسوبات انباشته در حریم تالاب‌ها جهت احیای زهکش‌های طبیعی و توزیع سیلاب در پهنه‌های وسیع‌تر و کاهش تراز آب، اقدام عاجل نمایید.
۳-وضعیت ایمنی واحدهای صنعتی، مراکز دفع پسماند و تصفیه‌خانه‌های مستقر در حریم رودخانه‌ها را پایش نموده و از اتخاذ تدابیر پیشگیرانه جهت جلوگیری از نشت مواد آلاینده و سمی به منابع آبی در زمان وقوع سیلاب اطمینان حاصل نمایید.
٤-در راستای حفاظت از زیست‌بوم‌های حساس و مناطق تحت حفاظت، نسبت به ایمن‌سازی محیط‌های زیستی در برابر تخریب‌های ناشی از سیل و رانش زمین برنامه‌ریزی نموده و اقدامات محافظتی لازم را اجرا نمایید.
٥-همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، یگان‌های حفاظتی، محیط‌بانان و واحدهای عملیاتی را در وضعیت آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش اقدامات دوره‌ای را به ستادهای مدیریت بحران منعکس نمایید.
٦-نماینده تام‌الاختیار سازمان حفاظت محیط زیست را با دسترسی کامل به اطلاعات پایش محیط‌زیستی، بر اساس فراخوان دبیرخانه، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) ملی و استانی مستقر نمایید.
۷-برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) ویژه سازمان حفاظت محیط زیست در شرایط سیلاب و بحران‌های اقلیمی را تدوین، به‌روزرسانی و در فرآیند مدیریت حوادث پیش‌رو مبنای عمل قرار نمایید.
۸-و...

a030a575-e806-4893-8f5e-0a603aab8d2

*** بنیاد مسکن انقلاب اسلامی:**

۱-همکاری با دهیاری ها در لایروبی، پاکسازی و رسوب‌زدایی از کانال‌های سنگی، جداول بتنی، آبروها و دهانه پل‌های احداث‌شده داخل محدوده طرح هادی روستاها پیش از آغاز بارش‌های ال‌نینو صورت پذیرد.

۲-پهنه‌بندی خطر و شناسایی روستاهای مستقر در کانون‌های آسیب‌پذیر صورت گرفته و لیست کاملی از روستاهای در معرض خطر سیلاب و آبگرفتگی با ذکر جزییات کامل ریسک موجود به ستادهای مدیریت بحران استان ها اعلام و اقدام لازم جهت ایمن سازی روستاهای مذکور عملیاتی گردد.

۳-شناسایی و نشانه‌گذاری روستاهای واقع در بستر سیلابی، مخروط‌افکنه‌ها، پای ترانشه‌های مستعد زمین‌لغزش و مناطقی که خاک آن‌ها بر اثر بارش‌های متوالی ال‌نینو دچار ناپایداری دامنه‌ای می‌شود.

٤-استقرار تیم‌های کارشناسی بلافاصله پس از فروکش آب جهت ثبت درصد تخریب، برآورد خسارات تعمیری (نوع الف و ب) و احداثی (تخریبی ۱۰۰ درصد)، و تفکیک خسارات ابنیه از لوازم معیشتی منزل. پس از کارشناسی و ارزیابی خسارات نسبت به تعمیر، مقاوم سازی و احداث ساختمان های مسکونی شهری و روستایی برای آسیب دیدگان ناشی از سیل، اقدام گردد.

٥-نسبت به تعیین و جانمایی مکان های مناسب اسکان موقت در مناطق متاثر از سیل، متناسب با جمعیت متاثر از حوادث اقدام گردد.

٦-نسبت به بلوک بندی منطقه متاثر از سیل و تعیین مسئول برای هر بلوک و انجام اقدامات آواربرداری لایروبی، پمپاژ و تخلیه آب از اماکن و مناطق آسیب دیده و ... به منظور بازیابی خدمات و بازسازی مناط مذکور در ذیل فرمانده عملیات اقدام نمایید.

۷-در صورت نیاز و گستردگی خسارت نسبت به اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات بنیاد از استان های همجوار و معین برای ارایه خدمات به موقع به شهروندان و جامعه آسیب‌دیده از مخاطرات (آواربرداری، لایروبی، پمپاژ و تخلیه آب، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) اقدام گردد.

۸-نسبت به شناسایی و ارزیابی ایمنی پل‌ها، تونل‌ها، زیرآبگذرها بر روی رودخانه‌ها و مسیل‌ها در محدوده روستاها و سایر ابنیه فنی اصلی آسیب‌پذیر در برابر مخاطره ثانویه اقدام و درخصوص مقاوم سازی و حفاظت از آن ها در مناطق روستایی و محورهای مربوطه برنامه ریزی نمایید.

۹-تأمین کانکس‌های استاندارد یا پرداخت کمک‌هزینه ودیعه مسکن و اجاره‌بهاء اضطراری به خانواده‌هایی که منازل آن‌ها به‌کلی از بین رفته یا غیرقابل سکونت شده است.

۱۰-حمل نخاله‌ها و گل‌ولای متراکم از حیاط و داخل منازل، تفکیک مصالح قابل استفاده و آماده‌سازی زمین برای بازسازی اساسی اقدام گردد.

۱۱-کلیه ماشین آلات و تجهیزات بنیاد مسکن و پیمانکاران مربوطه در صورت نیاز به صورت کامل در اختیار ستادهای مدیریت بحران استان/ شهرستانها می باشد و در مرحله پیشگیری، پاسخ و بازسازی قابلیت استفاده در مدیریت شرایط اضطرار را دارا می باشند و لازم است آماده‌سازی و استقرار پیش‌دستانه ماشین‌آلات سنگین: اعزام لودرها، کمپرسی‌ها و بیل‌های مکانیکی به مناطق در معرض خطر پیش از شروع وقوع سیلاب برنامه ریزی گردد.

۱۲-اقدامات لازم جهت ذخیره سازی کافی امکانات و تجهیزات در سطح شهرها و روستاهای مختلف صورت پذیرد و اقدامات لازم جهت بازآماد و تعمیرات ماشین آلات، تجهیزات و امکانات قبل از آغاز بارش ها صورت پذیرد. کلیه واحدها ملزم هستند نسبت به خرید و تامین امکانات و تجهیزات مورد نیاز و کمبودها فورا اقدام نمایند.

a030a573-e806-4893-815e0a6639adbad2

۱۳- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز کلیه عوامل اجرایی و مدیریتی سازمان های ذیربط در مناطق تحت تاثیر در آمادگی کامل خواهند بود و می بایست در هماهنگی کامل با ستادهای مدیریت بحران در سطوح مربوطه اقدام نمایند و گزارش اقدامات به طور مستمر در اختیار ستادها قرار گیرد.

۱٤- استقرار نماینده تام الاختیار بنیاد مسکن در مرکز کنترل و فرماندهی مدیریت بحران در سطوح ملی و استانی بر اساس فراخوان دبیرخانه ستاد صورت پذیرفته و کلیه دسترسی ها به سامانه ها، امار و وضعیت توسط نماینده مربوطه جهت مدیریت شرایط اضطرار برقرار شود.

۱۵- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری(EOP) تکمیل و در مدیریت شرایط پیش رو مورد استفاده قرار گیرد.

۱٦- و....

*** وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری ها):**

به شهرداری ها و دهیاری های سراسر کشور اجرای اقدام های ذیل را ابلاغ، پیگیری و نظارت نمایید

۱-نسبت به لایروبی، رسوب‌برداری و پاکسازی اضطراری و دوره‌ای کلیه کانال‌های روباز و سرپوشیده، مسیل‌های شهری و روستایی، جداول، انهار و حوضچه‌های آرامش پیش از آغاز بارش‌ها اقدام عاجل معمول دارید.

۲-تخلیه و لجن‌زدایی فوری حوضچه‌های رسوب‌گیر، شبکه‌ها و خطوط زیرسطحی هدایت رواناب و نقاط تلاقی هیدرولیکی شهرها و روستاها را به نحو احسن به انجام رسانید.

۳-پاکسازی، دهانه‌گشایی و تخلیه ضایعات، زباله‌ها و سرشاخه‌های انباشته در زیر پل‌های محلی، کالورت‌ها و آبگذرهای خروجی سکونتگاه‌ها را به‌صورت مستمر اجرایی نمایید.

٤-تمهیدات و آمادگی‌های لازم را جهت اجرای به‌موقع عملیات برف‌روبی، یخ‌زدایی و شن‌ونمک‌پاشی در معابر، تقاطع‌ها و کانون‌های پرخطر شهری اتخاذ و اعمال نمایید.

۵-نسبت به شناسایی و اصلاح گلوگاه‌های هندسی، تعریض دهانه ورودی کانال‌ها، رفع موانع فیزیکی آب‌گذری و اصلاح شیب‌های معکوس در معابر و جوی‌ها اهتمام ویژه ورزید.

٦-ضمن تشدید گشت‌زنی و ممانعت قاطع از تخلیه هرگونه نخاله در حریم آبراه‌ها و دره‌های شهری، نسبت به توقف پروژه‌های عمرانی غیراضطراری و جمع‌آوری داربست‌ها و مصالح از بستر و حاشیه مسیل‌ها اقدام نمایید.

۷-بازآماد (اورهال)، سوخت‌گیری و تست آماده‌به‌کاری کلیه پمپ‌های لجن‌کش، پمپ‌های خودمکش پرتابل، واترجت‌ها، تجهیزات آتش‌نشانی و ژنراتورهای برق اضطراری را مهیا و تضمین نمایید.

۸-همزمان با صدور هشدارهای جوی، نسبت به استقرار پیش‌دستانه اکیپ‌های خدمات شهری مجهز به تجهیزات سبک و سنگین در نقاط حادثه‌خیز، زیرگذرها و دهانه پل‌ها اقدام عاجل معمول دارید.

۹-کیسه‌های شن و خاک و موانع ضدسیل را در ورودی ایستگاه‌های مترو، رمپ‌های ورودی زیرگذرها، پارکینگ‌های طبقاتی منفی و تأسیسات حساس زیرزمینی برای بهره برداری مستقر نمایید.

۱۰- سوله‌های مدیریت بحران، اماکن سرپوشیده و سالن‌های ورزشی را تجهیز، گرمایش و آماده‌سازی نموده و تمهیدات لازم را جهت اسکان اضطراری آسیب‌دیدگان و درراه‌ماندگان با هماهنگی جمعیت هلال‌احمر فراهم سازید.

۱۱- تاسیسات پمپاژ زیرگذرها را فعال نموده و در صورت آب‌گرفتگی، نسبت به انسداد فیزیکی و ایمن‌سازی فوری مسیرهای ورودی تا تخلیه کامل رواناب اقدام نمایید.

۱۲- نسبت به رفع خطر از درختان کهنسال، سازه‌های موقت و تابلوهای تبلیغاتی ناپایدار اقدام نموده و عملیات پاکسازی، لجن‌زدایی و شست‌وشوی معابر و علائم ترافیکی را پس از بارش‌ها سریعاً اجرا نمایید.

۱۳- ایمنی ابنیه فنی و تأسیسات شهری و روستایی متأثر از سیلاب (پل‌ها، تونل‌ها، خطوط مترو و کالورت‌ها) را ارزیابی فنی نموده و طرح‌های حفاظت و بازیابی اضطراری آن‌ها را اجرایی نمایید.

۱٤- مرکز کنترل و فرماندهی عملیات شهرداری‌ها (NRCC) را فعال نموده و ارتباط برخط و مستمر را با ستادهای مدیریت بحران سطوح مربوطه برقرار سازید.
۱۵- وظایف قانونی مندرج در اسناد آمادگی و پاسخ (شامل مدیریت ترافیک، رفع سد معبر، تأمین سرویس‌های بهداشتی سیار، تدفین و مدیریت اجساد، اطفای حریق و جست‌وجو و نجات شهری) را دقیقاً به مرحله اجرا درآورید.
۱٦- بازگشایی اضطراری و پاکسازی معابر دسترسی به مراکز درمانی، پایگاه‌های امدادی، ایستگاه‌های آتش‌نشانی و شریان‌های اصلی را در اولویت نخست عملیاتی قرار دهید.
۱۷- در صورت گسترش خسارات، نسبت به گسیل و اعزام ناوگان ماشین‌آلات تخصصی و اکیپ‌های امدادی به شهرها و استان‌های همجوار و معین اقدام عاجل مبذول نمایید.
۱۸- ذخایر و تجهیزات امدادی را در انبارها تکمیل نموده، ناوگان خدمات شهری و آتش‌نشانی را بازآماد کرده و نسبت به تأمین و رفع فوری کسری امکانات اقدام نمایید.
۱۹- همزمان با صدور هشدارهای نارنجی و قرمز، کلیه عوامل مدیریتی و نیروهای اجرایی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را در حالت آماده‌باش کامل قرار داده و گزارش نوبه‌ای اقدامات را به ستادهای مدیریت بحران ارسال نمایید.
۲۰- دهیاران هشدارهای رسمی را بی درنگ به اطلاع عموم اهالی برسانند و دامداران و کشاورزان را موظف به خروج دام از بستر رودخانه ها و انتقال علوفه و محصولات به انبارهای مسقف و امن نمایند.
۲۱- دهیاران اماکن عمومی ایمن و مقاوم روستا را برای شرایط اضطراری، بازرسی و برای بهره برداری آماده نگه دارند.
۲۲- دهیاران نقاط ضعف زیرساختی (شکستگی پل ها، پایه‌های سست تیرهای برق و ...) را به بخشداری‌ها و دستگاه‌های متولی جهت رفع نقص منعکس نمایند.
۲۳- از طریق دهیاران، کشاورزان را به تهیه بیمه محصولات، دام و اماکن خود ترغیب کنید.
۲٤- نمایندگان تام‌الاختیار آن سازمان و شهرداری‌های مراکز استان را به همراه دسترسی کامل به داده‌ها و سامانه‌های پایش شهری، در مراکز کنترل و هماهنگی عملیات (NRCC) ستادهای مدیریت بحران مستقر نمایید.
۲۵- برنامه عملیاتی مدیریت شرایط اضطراری (EOP) شهرداری‌ها را به‌روزرسانی، تکمیل و در فرماندهی صحنه عملیات مبنای عمل قرار دهید.
۲٦- و ...

*** سازمان برنامه و بودجه کشور:**

۱-تنخواه‌گردان‌های نقدی را جهت اجرای فوری طرح‌های پیشگیرانه، لایروبی اضطراری و تنقیه مسیل‌ها به صورت پیش‌دستانه به ستادهای مدیریت بحران استان‌های سراسر کشور تخصیص دهید و ابلاغ نمایید.
۲-تخصیص صددرصدی ردیف‌های اعتباری مصوب مربوط به لایروبی رودخانه‌ها، اصلاح سازه‌های آبی فاقد آبگذری، پایدارسازی بندها و سدهای خاکی و سایر اقدامات پیشگیرانه را متناسب با پیش‌بینی تشدید بارش‌های ال‌نینو فوراً انجام و عملیاتی نمایید.
۳-نسبت به تخصیص به‌موقع اعتبارات مورد نیاز برای مناطق حادثه‌دیده و دستگاه‌های متولی مدیریت بحران، برابر با پیشنهادها و برآوردهای ارائه‌شده از سوی سازمان مدیریت بحران کشور، بدون فوت وقت اقدام نمایید.
٤-و...

***قوه قضاییه (سازمان بازرسی کل کشور و پزشکی قانونی):**

۱-احکام قضایی قاطع و فوری جهت قلع و قمع مستحدثات، اعیانی‌ها، ویلاها، دیوارکشی‌ها، رستوران‌ها و پل‌های غیرمجاز احداث‌شده در بستر فعال و حریم سیلابی رودخانه‌ها را صادر و اجرایی نمایید.
۲-دادستان‌های مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها را مکلف سازید تا در مقام مدعی‌العموم، بر حُسن اجرای تکالیف دستگاه‌های اجرایی در لایروبی دهانه پل‌ها، کانال‌های آبگذری و مسیل‌های واقع در کانون‌های جمعیتی نظارت مستمر اعمال نموده و قصور احتمالی را پیگیری نمایید.
۳-تخلف تخلیه نخاله‌های ساختمانی در دره‌ها، شیب‌های منتهی به معابر و شریان‌های انتقال رواناب را جرم‌انگاری نموده و دستور توقیف وسایل نقلیه متخلف را به ضابطین قضایی صادر و ابلاغ نمایید.

٤-در شرایط اضطرار و در صورت مقاومت شهروندان نسبت به دستورات تخلیه مناطق پرخطر (از قبیل سدهای در آستانه سرریز، دامنه‌های لغزشی و بافت‌های در معرض سیل)، احکام قضایی مقتضی را جهت تخلیه اجباری صادر و اختیار قانونی برای اجرا را به فرمانداران و ضابطین مربوطه تفویض نمایید.

٥-سازمان پزشکی قانونی کشور را مکلف نمایید تا ضمن اعزام تیم‌های کارشناسی تشخیص هویت و تجهیزات آزمایشگاه تخصصی سیار از استان‌های معین به مناطق بحران‌زده، فرایند احراز هویت متوفیان و صدور گواهی‌های فوت را با قید فوریت ساماندهی نمایید.

٦-تیم ویژه تجمیع و پایش آمار جان‌باختگان حوادث را تشکیل داده و آمار دقیق، موثق و رسمی را به صورت مستمر و نوبه‌ای به ستادهای مدیریت بحران (NRCC) گزارش نمایید.

٧-و...

*** استانداران (ستادهای مدیریت بحران استان های سراسر کشور):**

١-جلسات ستاد مدیریت بحران استان را با دستور کار آمادگی برای مقابله با سیلاب و پدیده ال‌نینو تشکیل داده و دستور لازم جهت برگزاری جلسات مشابه در تمامی شهرستان‌ها را صادر نمایید.

٢-فرماندهی واحد، پیش‌دستانه و یکپارچه را در سطح استان اعمال نموده و با هم‌افزایی حداکثری کلیه منابع انسانی و لجستیکی، تصمیمات حقوقی الزام‌آور (اعم از دستور تخلیه اضطراری، تعطیلی فعالیت‌ها و به‌کارگیری منابع بخش خصوصی) را اتخاذ و تعارضات بین‌دستگاهی را مرتفع نمایید.

٣-ابلاغیه‌های الزام‌آور را جهت شناسایی و لایروبی ضربتی تمامی گلوگاه‌های بحرانی رودخانه‌ها، دهانه پل‌ها و کانال‌های شهری و روستایی به دستگاه‌های مسئول صادر و بر اجرای دقیق برنامه زمان‌بندی آن نظارت نمایید.

٤-به‌محض دریافت هشدار نارنجی و قرمز هواشناسی، آماده‌باش کامل اعلام نموده و جلسات اضطراری ستاد مدیریت بحران را تشکیل دهید؛ همچنین لغو کلیه مرخصی‌ها و حضور تمام وقت فرمانداران و مدیران‌کل در مناطق تحت مسئولیت را الزامی نمایید.

٥-ظرفیت‌های بخش خصوصی، صنایع و معادن را جهت مشارکت در اجرای طرح‌های لایروبی و امدادرسانی شناسایی، ساماندهی و در مرحله پاسخ به‌کارگیری نمایید.

٦-اجرای کلیه وظایف مندرج در این دستورالعمل را از ادارات کل و دستگاه‌های اجرایی استان مطالبه نموده و برنامه زمان‌بندی دقیق جهت تحقق آن‌ها تعیین نمایید.

٧-تصمیمات حاکمیتی و به‌موقع را جهت تعطیلی مدارس، دانشگاه‌ها، ادارات و اعمال محدودیت‌های تردد در شرایط بحرانی اتخاذ نمایید.

٨-دستور تخلیه اجباری سکونتگاه‌ها و کانون‌های در معرض خطر را در صورت لزوم، دقیق و بدون درنگ صادر و اجرا نمایید.

٩-از تمامی ظرفیت‌های نیروهای مسلح و یگان‌های امدادی جهت نقش‌آفرینی مؤثر در فرآیند مدیریت بحران استفاده و مشارکت آنان را جلب نمایید.

١٠-عملکرد سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی را به‌صورت جامع ارزیابی نموده و موارد ترک فعل مدیران را شناسایی و به مراجع ذی‌صلاح منعکس نمایید.

١١-انسداد پیشگیرانه تفرجگاه‌ها، پارک‌ها، محورهای کوهستانی و مسیرهای آب‌نما را به‌موقع ابلاغ و از اجرای آن اطمینان حاصل نمایید.

a030a573-e806-4393-8f5e-0a6d39a0b8d2

۱۲- سازوکار پشتیبانی استان‌ها و شهرستان‌های معین را طبق دستورالعمل‌های مربوطه در زمان وقوع شرایط اضطرار فعال نمایید.
۱۳- زمان دقیق آغاز و پایان شرایط اضطرار در سطح استان را به صورت رسمی اعلام نمایید.
۱٤- ساختار فرماندهی، کنترل و پاسخ به بحران استانی را با حضور مستمر نمایندگان تام‌الاختیار دستگاه‌های عضو در محل وقوع حادثه تشکیل داده و هدایت عملیات‌ها را در قالب این ساختار متمرکز نمایید.
۱۵- سخنگوی مدیریت بحران استان را با توجه به تخصص، اهمیت خبر و اولویت‌های اطلاع‌رسانی تعیین و معرفی نمایید.
۱٦- نقشه عملیاتی (کالک) محل حادثه را تهیه نموده و با بلوک‌بندی منطقه سیل‌زده (متناسب با وسعت) و تعیین مسئول و فرمانده میدان، مدیریت یکپارچه و بازیابی خدمات را تسریع نمایید.
۱۷- داده‌ها و اخبار مراکز پایش مخاطرات را به‌موقع دریافت نموده و اطلاع‌رسانی مستمر و دقیق را به جامعه آسیب‌دیده و دستگاه‌های امدادی انجام دهید. (اصلاح: اطلاع‌رسانی نمایید).
۱۸- بر هزینه‌کرد اعتبارات اختصاص‌یافته به استان نظارت دقیق داشته و گزارش پیشرفت کار، نقاط ضعف و قوت عملکرد دستگاه‌ها را به‌صورت مستمر تهیه و ارائه نمایید.
۱۹- گزارش‌های حوادث و اقدامات انجام‌شده را با هدف مستندسازی و انتقال تجربیات تدوین و تکمیل نمایید.
۲۰- پیگیری نظامات مؤثر جبران خسارت، حمایت‌های مالی، تسهیلات ویژه و بهره‌گیری از صندوق‌های حمایتی برای حادثه‌دیدگان را در اولویت قرار داده و تسهیل نمایید.
۲۱- برنامه‌ریزی لازم جهت به‌کارگیری همه امکانات و ظرفیت‌های دولتی و غیردولتی را متناسب با سطح و نوع حادثه انجام و عملیاتی نمایید.
۲۲- گزارش اولیه خسارات و سطح‌بندی سانحه را از دستگاه‌ها دریافت نموده و نیازهای اولیه جهت بازیابی سامانه‌ها و خدمات را احصاء نمایید.
۲۳- تیم‌های بازرسی و ارزیاب را جهت نظارت بر نحوه خدمات‌رسانی دستگاه‌های مرتبط در مناطق حادثه‌دیده تا عادی‌سازی شرایط، اعزام نمایید.
۲٤- و...

ج– دستورهای همکاری و هماهنگی:

۱-تمامی وزارتخانه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و استانداران موظف‌اند نسبت به اجرای مفاد این دستورالعمل، متناسب با سطح مأموریت و اقلیم منطقه اقدام نموده و ضمن ابلاغ دقیق به تمامی سطوح سازمانی، روند اجرای آن را فوراً برنامه‌ریزی و زمان‌بندی نمایید.
۲-تمامی ظرفیت‌های اجرایی جهت عملیاتی نمودن طرح‌های پیشگیرانه و لایروبی فوری کانون‌های در معرض خطر را تا پیش از آغاز بارش‌ها به‌کار گرفته و محقق نمایید.
۳-تمکین مطلق به اصل «وحدت فرماندهی» و مدیریت یکپارچه میدان، و تبعیت عملیاتی، تاکتیکی و بلامنازع کلیه دستگاه‌های دولتی، نظامی، عمومی و بخش خصوصی مستقر در صحنه از «فرمانده میدان منصوب استاندار/فرماندار» را الزامی دانسته و از هرگونه اقدام جزیره‌ای و موازی به‌طور قطع اجتناب نمایید.
٤-کلیه دستگاه‌های موضوع ماده ۲ قانون مدیریت بحران، علاوه بر تکالیف تصریح‌شده در این دستورالعمل، موظف‌اند متناسب با شدت حادثه، جغرافیا، وظایف ذاتی و خدماتی، سایر اقدامات مقتضی را بنا به تدبیر و ضرورت اجرایی نمایید.

۵-مدیریت بحران، عملیات امداد و نجات و فرآیند خدمت‌رسانی را به‌صورت شبانه‌روزی (۲۴ ساعته) و بدون وقفه تا پایان وضعیت اضطرار و صدور اعلامیه خاتمه مأموریت مدیریت و اجرا نمایید.

٦-انتشار هرگونه آمار خسارت، تلفات یا اطلاعیه متناقض توسط ارگان‌ها به‌صورت منفرد را ممنوع دانسته و تمرکز کامل اطلاع‌رسانی را صرفاً از طریق «سخنگوی رسمی ستاد مدیریت بحران» و در تعامل با صداوسیما و رسانه‌ها صورت دهید. (اصلاح: سازمان‌دهی نمایید).

۷-در صورت وقوع سیل، تمامی دستگاه‌ها موظف‌اند در ایفای نقش مؤثر برای تحقق فرماندهی واحد و مدیریت متمرکز در صحنه‌های عملیات، همکاری کامل را با سازمان مدیریت بحران کشور به عمل آورند و اهتمام نمایید.

۸-تمامی دستگاه‌ها نسبت به راه‌اندازی قرارگاه مدیریت بحران دستگاهی در مناطق حادثه‌دیده اقدام نموده و تعامل و همکاری کامل را با قرارگاه مرکزی مدیریت بحران کشور برقرار نمایید.

۹-تمامی دستگاه‌ها مکلف‌اند هماهنگی‌های لازم جهت تأمین غذا، سوخت، آب و برق مورد نیاز گروه‌های عملیاتی خود را شخصاً و به‌صورت مستقل پیش‌بینی و تأمین نمایید.

۱۰-مشخصات و شماره تماس مدیران پاسخگو و تام‌الاختیار دستگاه‌های تابعه را جهت انجام هماهنگی‌های لازم در شرایط سیل، فوراً به سازمان مدیریت بحران کشور معرفی نمایید.

۱۱-در صورت وقوع سیل، نسبت به مستندسازی علمی حوادث، ریشه‌یابی سوانح و اشتراک‌گذاری داده‌های مربوطه با مراجع ذی‌صلاح اقدام و پیگیری نمایید.

۱۲-نسبت به ایجاد آمادگی مطلوب سازمانی و عملیاتی و برنامه‌ریزی جهت پاسخ مؤثر به حوادث و سوانح در شرایط بحران و اضطرار، با بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های موجود اقدام نمایید.

۱۳-بر اساس بلوک‌بندی تعیین‌شده در ستاد بحران، مسئول عملیات امداد و نجات و خدمات‌رسانی در هر بلوک را تعیین نموده و در خصوص فعالیت‌های جست‌وجو، رهاسازی، تثبیت وضعیت و انتقال جامعه متأثر از حادثه برنامه‌ریزی و اقدام نمایید.

۱٤-ستادهای استانی و شهرستانی موظف‌اند در راستای ارتقای سطح آمادگی، برگزاری مانورها و تمرینات تخصصی با دستور کار وقوع سیلاب را در دستور کار قرار داده و عملیاتی نمایید.

۱۵-و...

ماده ۴– موضوعات بازرسی و ارزیابی

۱-آیا ستادهای مدیریت بحران با دستورکار اختصاصی پدیده ال‌نینو در سطح وزارتخانه ها، استان‌ها و شهرستان‌ها تشکیل شده است؟ چقدر از مصوبات جلسات ستادهای مدیریت بحران در مهلت‌های تعیین‌شده محقق و عملیاتی شده است؟

۲-آیا مقاطع حساس، پرخطر، در معرض سیلاب و کانون‌های اصلی خطر به‌صورت کامل لایروبی و رسوب‌زدایی شده‌اند؟ درصد تحقق عملیات لایروبی به چه میزان بوده است؟

۳-آیا پرونده‌های قضایی مربوط به سازه‌ها، دیوارکشی‌ها و مستحدثات غیرمجاز مسدودکننده بستر و حریم رودخانه‌ها با پیگیری وزارت نیرو و دستور مدعی‌العموم پیش از رخداد سیلاب تخریب شده‌اند؟

٤-آیا در حوزه برخورد نظارتی و قضایی با مدیران و مسئولانی که در حوزه مأموریت‌های قانونی خود اهمال کرده یا اقدام لازم را انجام نداده‌اند (ترک فعل)، اقدام قانونی صورت گرفته است؟

۵-آیا صدور هشدارها و اطلاع‌رسانی پیشگیرانه به جوامع مختلف محلی از طریق پیامک‌های منطقه‌ای، اخبار تلویزیونی، روزنامه‌ها و فضای مجازی به موقع صورت گرفته است؟ ضریب نفوذ و انتشار این هشدارها چقدر بوده است؟

a030a573-e806-4893-9f5e-0a6d39ad8d2

٦-آیا در زمینه ابلاغ آماده‌باش‌های سطوح نارنجی و قرمز و تشکیل اضطراری جلسات ستاد مدیریت بحران همزمان با آغاز سیلاب اقدام به موقع شده است؟

۷-آیا دستگاه‌ها و سازمان‌های اجرایی، وظایف تخصصی خود در حوزه مهار سیلاب، تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات، به‌روزرسانی امکانات و خرید تجهیزات نوین را انجام داده‌اند؟ آیا عملیات بازآماد (اورهال)، سرویس فنی و آماده‌به‌کاری ادوات سنگین، پمپ‌های خودمکش و تجهیزات امدادی توسط دستگاه‌های متولی انجام شده است؟

۸-آیا سرریزها و مخازن بندهای خاکی و سنگی‌ملاتی مشرف به مراکز جمعیتی بازرسی، رسوب‌زدایی و رفع نقص شده‌اند؟

۹-آیا سازوکار تخلیه اضطراری و اجباری سکونتگاه‌های ناپایدار در معرض طغیان یا رانش زمین با پشتیبانی نیروهای انتظامی و امدادی به سرانجام رسیده است؟

۱۰-آیا پایدارسازی زیرساخت‌های حیاتی (بیمارستان‌ها، مراکز داده، ایستگاه‌های گاز و مخابرات) و عملکرد دیزل‌ژنراتورهای اضطراری در شرایط قطعی برق شبکه تأیید شده است؟

۱۱-آیا دستور لغو مرخصی‌ها و مأموریت‌های تمامی مدیران ارشد، فرمانداران، بخشداران، شهرداران و تیم‌های درمانی/امدادی ابلاغ شده و انطباق حضور فیزیکی آنان در جغرافیای مأموریت محرز است؟ آیا توانسته اند مدیریت موثر و کارآمدی را رقم بزنند؟

۱۲-آیا به‌محض گزارش جریان آب بر سطح جاده، محورهای پرخطر و آبنماها به صورت فیزیکی مسدود و تیم گشتی پلیس‌راه در محل مستقر گردیده است؟

۱۳-آیا انتشار اخبار بحران منحصراً از طریق سخنگوی رسمی ستاد مدیریت بحران صورت گرفته و برخورد قضایی با شایعه‌پراکنان در فضای مجازی مستندسازی شده است؟

۱۴-آیا اقدامات لازم در راستای آموزش و بازآموزی تخصصی پرسنل عملیاتی و نیروهای امدادی برای شرایط بحرانی صورت گرفته است؟ آیا آموزش‌های خودحفاظتی، آگاهی‌بخشی عمومی و هشدار خطرات تردد در سیلاب و آبنماها به عموم مردم و شهروندان به شکل مؤثر ارائه شده است؟

اسکندر مومنی

وزیر کشور و نایب رئیس شورای عالی مدیریت بحران

a030a573-e806-4893-8f5e-0a6039a0b802

٦-آیا در زمینه ابلاغ آماده‌باش‌های سطوح نارنجی و قرمز و تشکیل اضطراری جلسات ستاد مدیریت بحران همزمان با آغاز سیلاب اقدام به موقع شده است؟

۷-آیا دستگاه‌ها و سازمان‌های اجرایی، وظایف تخصصی خود در حوزه مهار سیلاب، تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات، به‌روزرسانی امکانات و خرید تجهیزات نوین را انجام داده‌اند؟ آیا عملیات بازآماد (اورهال)، سرویس فنی و آماده‌به‌کاری ادوات سنگین، پمپ‌های خودمکش و تجهیزات امدادی توسط دستگاه‌های متولی انجام شده است؟

۸-آیا سرریزها و مخازن بندهای خاکی و سنگی‌ملاتی مشرف به مراکز جمعیتی بازرسی، رسوب‌زدایی و رفع نقص شده‌اند؟

۹-آیا سازوکار تخلیه اضطراری و اجباری سکونتگاه‌های ناپایدار در معرض طغیان یا رانش زمین با پشتیبانی نیروهای انتظامی و امدادی به سرانجام رسیده است؟

۱۰-آیا پایدارسازی زیرساخت‌های حیاتی (بیمارستان‌ها، مراکز داده، ایستگاه‌های گاز و مخابرات) و عملکرد دیزل‌ژنراتورهای اضطراری در شرایط قطعی برق شبکه تأیید شده است؟

۱۱-آیا دستور لغو مرخصی‌ها و مأموریت‌های تمامی مدیران ارشد، فرمانداران، بخشداران، شهرداران و تیم‌های درمانی/امدادی ابلاغ شده و انطباق حضور فیزیکی آنان در جغرافیای مأموریت محرز است؟ آیا توانسته اند مدیریت موثر و کارآمدی را رقم بزنند؟

۱۲-آیا به‌محض گزارش جریان آب بر سطح جاده، محورهای پرخطر و آبنماها به صورت فیزیکی مسدود و تیم گشتی پلیس‌راه در محل مستقر گردیده است؟

۱۳-آیا انتشار اخبار بحران منحصراً از طریق سخنگوی رسمی ستاد مدیریت بحران صورت گرفته و برخورد قضایی با شایعه‌پراکنان در فضای مجازی مستندسازی شده است؟

۱٤-آیا اقدامات لازم در راستای آموزش و بازآموزی تخصصی پرسنل عملیاتی و نیروهای امدادی برای شرایط بحرانی صورت گرفته است؟ آیا آموزش‌های خودحفاظتی، آگاهی‌بخشی عمومی و هشدار خطرات تردد در سیلاب و آبنماها به عموم مردم و شهروندان به شکل مؤثر ارائه شده است؟

اسکندر مومنی

وزیر کشور و نایب رئیس شورای عالی مدیریت بحران

a030a573-e806-4893-8f5e-0a6d39adb802

رونوشت:

۱- رئیس محترم جمهور و رئیس شورای عالی مدیریت بحران کشور برای استحضار.
۲- رئیس محترم قوه قضائیه برای استحضار و اقدام لازم.
۳- سردار رئیس محترم ستاد کل نیروهای مسلح برای استحضار و اقدام لازم.

گیرندگان:

۱- معاون رئیس جمهور و رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور برای اقدام لازم.
۲- وزیر محترم نیرو برای اقدام لازم.
۳- وزیر محترم راه و شهرسازی برای اقدام لازم.
٤- وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت برای اقدام لازم.
٥- وزیر محترم جهاد کشاورزی برای اقدام لازم.
٦- وزیر محترم نفت برای اقدام لازم.
۷- وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اقدام لازم.
۸- وزیر محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات برای اقدام لازم.
۹- سردار فرمانده محترم کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای اقدام لازم.
۱۰- رئیس محترم سازمان صدا و سیمای ج.ا.ا برای اقدام لازم.
۱۱- رئیس محترم سازمان مدیریت بحران کشور برای هماهنگی و اقدام لازم.
۱۲- رئیس محترم جمعیت هلال احمر ج.ا.ا برای اقدام لازم.
۱۳- رئیس محترم سازمان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی برای اقدام لازم.
۱٤- رئیس محترم سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور برای اقدام لازم.

a030a573-e806-4893-8f5e-0a6039a0b8d2